

Returadresse
Miljø og Natur Landbrug
Kjærgaardsvej 8 6950 Ringkøbing

Ringkøbing-Skjern Kommune

Sagsbehandler
-
Direkte telefon
99 74 17 57
E-post
Anne-
marie.svensen@rksk.dk

Dato
3. juni 2009
Sagsnummer
2007114798A

Tarmvej 57
6880 Tarm

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen
Tarmvej 57
6880 Tarm

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:

Svineproduktion
25 a m.fl., Lønborggård Hgd., Lønborg
Husdyrbrug omfattet af § 12 i Lov om
miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune
for Ringkøbing-Skjern Kommune

Tilsynsmyndighed:
Udarbejdet af ALECTIA

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	<div style="background-color: black; width: 100px; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> Tarmvej 57 6880 Tarm Fastnet telefon: 97374187 Mobil: 97374187 E-mail: thomas.jensen@3s.dk								
Bedriftens adresse	Tarmvej 57 6880 Tarm								
Bedriftens miljøkonsulent	Helle Borum Heden og Fjorden Birk Centerpark 24, 7400 Herning Fastnet telefon: 96296666 Mobil: 29679435 E-mail: hbo@hflc.dk								
Bedriftens matrikelnumre	<table border="1"><tr><td>27r</td><td>Lønborggård Hgd, Lønborg</td></tr><tr><td>27a</td><td>Lønborggård Hgd, Lønborg</td></tr><tr><td>25c</td><td>Lønborggård Hgd, Lønborg</td></tr><tr><td>25a</td><td>Lønborggård Hgd, Lønborg</td></tr></table>	27r	Lønborggård Hgd, Lønborg	27a	Lønborggård Hgd, Lønborg	25c	Lønborggård Hgd, Lønborg	25a	Lønborggård Hgd, Lønborg
27r	Lønborggård Hgd, Lønborg								
27a	Lønborggård Hgd, Lønborg								
25c	Lønborggård Hgd, Lønborg								
25a	Lønborggård Hgd, Lønborg								
Kommune	Ringkøbing – Skjern Kommune								
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	24989372/1007189504 /16325								
Ejendomsnummer	7600003981								
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af §12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug								

Oplysninger om husdyrbruget:

Dyrehold	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE
Årssøer, løbe- drægtighedsstald *	1470	239,46	2137	348,11
Årssøer, farestald*	1470	103,34	2137	150,24
I alt	1470	342,80	2137	498,35
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m ³	Areal (m ²)	Kapacitet m ³	Areal (m ²)
Eksisterende staldbygninger		6812		6812
Eksisterende gyllebeholder 1	4000		4000	4000
Eksisterende gyllebeholder 2	2058		2058	2058
Eksisterende gyllebeholder 3	1548		1548	1548
Eksisterende gyllebeholder, Nordåenvej 1, Hemmet	1000		1000	
Ny farestald				1494
Ny drægtighedsstald				4710
I alt	8606	6812	8606	13.016

* bemærk at i beregningen af DE indsættes det samlede antal søer både i løbe-
drægtighedsstalden og i farestalden.

Husdyrbruget på Tarmvej 57, 6880 Tarm deler udbringningsarealer (ejede og forpagtede) med husdyrbruget på Østre Kyvlingevej 10, 6880 Tarm. Der er som følge heraf lavet en samlet vurdering af udbringningsarealerne, som indgår i miljøgodkendelsen af Østre Kyvlingevej 10.

Nærværende miljøgodkendelse omhandler derfor udelukkende husdyrbrugets produktionsanlæg på Tarmvej 57.

Tabellen på næste side er en oversigt over fordelingen af dyreenheder på de to husdyrbrug samt antallet af dyreenheder til udbringning på ejede/forpagtede samt aftalearealer.

Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:

	Tarmvej 57	Antal DE		Østre Kyvlingvej 10	Antal DE	I alt Tarmvej 57 og Østre Kyvlingvej 10
Producerede gødning	Tarmvej 57	498,35		Østre Kyvlingvej 10	456,96	
Afsat til aftalearealer	Lavstrupvej 6, 6880 Tarm	122,90				
	Stenbjergvej 18, 6880 Tarm	79,00				
	Skavenvej 7, 6880 Tarm	100,00				
	Vestre Kyvlingvej 2	18,00				
	I alt til aftalearealer	319,90				
Afsat til Østre Kyvlingvej 10					178,44	
Tilført fra ukendt afgiver					13,00	
Til afsætning på ejede / forpagtede arealer						648,41 DE

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET:	3
FORDELINGEN AF HUSDYRGØDNING/DYREENHEDER:	4
1. MEDDELELSE AF MILJØGODKENDELSE	7
1.1 BAGGRUND OG KORT RESUMÉ	7
1.2 AFGØRELSEN	8
2. VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	10
2.1 Generelt	10
2.2 Uheld og risici	10
2.3 Årsproduktion	10
2.4 Staldanlæg	10
2.5 Opbevaringsanlæg generelt	11
2.6 Gyllehåndtering	11
2.7 Håndtering af marksprøjte	11
2.8 Spildevand	12
2.9 Oplag af olie og medicin	12
2.10 Affald	12
2.11 Skadedyr	12
2.12 Lugt	12
2.13 Støjkloder	13
2.14 Lys	13
2.15 Støv	13
2.16 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	13
2.17 Ophør	14
3. FORMALIA	15
3.1 LOVGRUNDLAG	15
3.2 OFFENTLIGHED	15
3.3 KLAGEVEJLEDNING	15
3.4 UDNYTTELSE	16
BILAG 1. MILJØREDEGØRELSE FOR MILJØGODKENDELSEN	18
1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ	18
1.2 OPLYSNINGER OM KRING ANLÆGGET OG EJENDOMMEN	23
1.3 OPLYSNINGER OM STALDANLÆG OG BESÆTNING	30
1.4 OPLYSNINGER OM OPBEVARINGSANLÆG	45
1.5 BEREGNINGER PÅ ANLÆG	51
1.6 OPLYSNINGER OM GØDNING	56
1.7 OPBEVARINGSKAPACITET	58
BILAG 2. MILJØVURDERING FOR MILJØGODKENDELSEN	59
2.1 BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSEN	59
2.2 HUSDYRBRUGETS ANSØGTE ANLÆG	59
2.3 GENERELLE AFSTANDSKRAV	62
2.4 AMMONIAK	62
2.5 NATUR	63
2.6 LUGT	64
2.7 LANDSKABELIGE VÆRDIER / INTERESSEOMRÅDE	64
2.8 KULTURMILJØ	65
2.9 TIL- OG FRAKØRSEL TIL VIRKSOMHEDEN	65
2.10 EGENKONTROL	65
2.11 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) / RENERE TEKNOLOGI	65
2.12 ALTERNATIVE LØSNINGER	66
2.13 PROJEKTETS SANDSYNLIGE MILJØPÅVIRKNING	66
2.14 KONKLUSION	66
BILAG 3. KOMMENTARER TIL MILJØGODKENDELSEN:	67

BEREDSKABSPLAN	67
STØJ	67
BILAG 4. TRANSPORTROUTE	68
BILAG 5. BYGNINGSOVERSIGT	69
BILAG 5.1. OVERSIGTSKORT, SAMLEDE ANLÆG	70
Bilag 6. Gyllebeholder (Nordenåvej 1), Natur	
Bilag 7. Staldanlæg, natur	
Bilag 8. Staldanlæg, kulturmiljø og landskab	
Bilag 9. Bedst tilgængelig teknik (BAT) / renere teknologi	

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

1. Meddelelse af miljøgodkendelse

1.1 Baggrund og kort resumé

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 28.11.2007 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Tarmvej 57, 6880 Tarm. Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbrugets produktionsanlæg, hvor der udvides i husdyrbrugets antal af årssøer samt opføres nye staldbygninger. Det er oplyst i ansøgningen, at der etableres gyllekøling i den nye drægtighedsstald. De tre eksisterende gyllebeholdere på Tarmvej 57, 6880 Tarm bibeholder teltoverdækning.

Den eksisterende soproduktion ønskes udvidet fra 1.470 stk. årssøer til 2.137 stk. årssøer (smågrise 7,3 kg). Udvidelsen foretages i eksisterende stalde samt i nyt byggeri. Det nye byggeri består af en farestald på ca. 1.494 m² og en ny drægtighedsstald på ca. 4.710 m².

Afstandskrav

Der er søgt og meddelt dispensation til at placere den nye stald ca. 18 meter fra et ikke-almment vandforsyningsanlæg.

Alle øvrige lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningen overholdt.

Ammoniak

Husdyrbruget er omfattet af krav af om 15 % ammoniakreduktion fra stald og lager, hvilket er overholdt i henhold til ansøgningen.

Cirka 840 m nordøst for gyllebeholderen på Nordenåvej 1, Hemmet findes et naturområde (hedeareal), som er omfattet af lovens §7.

Husdyrbruget er derfor omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for ammoniak, som rækker udover det generelle reduktionskrav gældende for husdyrbruget. Ifølge ansøgningens oplysninger er beskyttelsesniveauet overholdt.

Natur

Cirka 700 meter nord for staldanlægget ligger det internationale naturbeskyttelsesområde, habitatområde nr. 61 Skjern Å. Der er A-målsatte eng- og mosearealer inden for habitatområdet.

Derudover ligger der cirka 700 m og 750 m nordøst for staldanlægget to §3 beskyttede søer.

Cirka 400 m øst for gyllebeholderen på Nordenåvej 1, Hemmet ligger et §3 beskyttet hedeareal, som er C-målsat.

Da husdyrbruget overholder de lovpligtige beskyttelsesniveauer for naturområder omfattet af §7 i loven, og det generelle ammoniakreduktionskrav gældende for husdyrbruget som udgangspunkt anses for tilstrækkeligt til beskyttelse af andre naturområder mod ammoniakdeposition, er det vurderet, at udvidelsen ikke vil have en væsentlig virkning på naturområderne.

Lugt

Ifølge lugtberegningerne i ansøgningen er lugtgenekriteriet overholdt. Der henvises til tabel 3.2 på side 54.

Arealer

Husdyrgødningen fra Tarmvej 57 afsættes dels til udbringningsarealer, der er fælles for Tarmvej 57 og Østre Kyvlingvej 10 og dels til gylleaftaler.

For vurdering af egne og forpagtede udbringningsarealer henvises til miljøgodkendelsen for Østre Kyvlingvej 10, 6880 Tarm.

For vurdering af aftalearealerne henvises til de særskilte arealgodkendelser.

Landskab

Staldanlægget er beliggende inden for kirkezone 3. Denne beskyttelseszone har ifølge Regionplan for Ringkøbing Amt 2005 til formål at beskytte områderne omkring kirkerne imod uønsket bebyggelse og beplantning.

Grundet beskyttelseszonen er der fastsat krav om, at bygningshøjden ikke må overstige 12,5 m.

Kulturmiljø

Der er udpeget et særligt værdifuldt kulturmiljø omkring staldanlægget. Indenfor områder, udpeget som særligt værdifulde kulturmiljøer, skal inddragelse af areal til formål, der kan forringe de bærende kulturhistoriske værdier, så vidt muligt undgås. Nye anlæg og bebyggelse skal tilstræbes udformet og placeret således, at der ikke sker en forringelse af oplevelsen eller kvaliteten af de bærende kulturhistoriske værdier.

Udpegningen af kulturmiljøet er ifølge Regionplan for Ringkøbing amt 2005 foretaget på baggrund af følgende:

- Lønborggård med omgivende herregårdslandskab, med bl.a. hovedbygning med haveanlæg, avlsbygninger, forvalterbolig, arbejderboliger, veje, hovedgårdsdige, damme, Lønborg Mølle.
- Lønborg Kirke og området omkring kirken, hvor Borgvold, Lønborg Kongsgård og bebyggelse i jernalderen har ligget.
- Vejforløb mod vadested over Skjern Å
- Bebyggelsesstrukturen i Bøel.
- Området omkring Sct. Knuds Kilde- Spor og elementer i området, der fortæller om rakkernes tilhørsforhold til området.

På baggrund af ansøgningens oplysninger, er det vurderet, at udvidelsen ikke vil have en væsentlig virkning på kulturmiljøerne.

Der findes inden beskyttede diger eller gravhøje i umiddelbar nærhed af staldanlægget.

1.2 Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 25 a, Lønborggård Hgd., Lønborg beliggende på adressen Tarmvej 57, 6880 Tarm. Afgørelsen meddeles i medfør af §12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Husdyrbruget har tidligere været omfattet af tillæg til miljøgodkendelsen af 1993 samt revurdering af 5. januar 2006 (kapitel 5 godkendelse). Derudover foreligger en screeningsafgørelse fra Ringkøbing Amt af 18. oktober 2006.

Med virkning fra 1. januar 2007 trådte nye regler for miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug imidlertid i kraft. De nye regler medfører, at den ansøgte udvidelse af husdyrbruget udløser en godkendelse af hele anlægget samt bedriftens arealer.

Nærværende miljøgodkendelse omfatter alene husdyrbrugets anlæg på Tarmvej 57, 6880 Tarm, idet bedriftens egne og forpagtede udbringningsarealer er fælles med Østre Kyvlingvej 10, 6880 Tarm, hvortil husdyrgødningen primært afsættes. Der henvises til miljøgodkendelsen for Østre Kyvlingvej 10, 6880 Tarm.

Der er endvidere indgået gylleaftaler på følgende adresser:

- Vestre Kyvlingvej 2, 6880 Tarm
- Lastrupvej 6, 6880 Tarm
- Stenbjergvej 18, 6880 Tarm
- Skavenvej 7, 6880 Tarm

Arealerne på Vestre Kyvlingvej 2 er godkendt i forbindelse med en §12-miljøgodkendelse for ejendommen, mens der er udarbejdet særskilte §16-arealgodkendelser for de øvrige gylleaftaler.

Denne godkendelse omfatter således hele husdyrbrugets anlæg samt en udvidelse i husdyrholdet fra 1470 årssøer svarende til 342,80 DE til 2137 årssøer svarende til 498,35 DE. Derudover omfatter godkendelsen opførelse af to nye stalde, en farestald på 1494 m² og en ny drægtighedsstald på ca. 4710 m². Der etableres gyllekøling i drægtighedsstalden.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Tarmvej 57, 6880 Tarm meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og supplerende oplysninger indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning stiller skærpede krav.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning (herunder Museumsloven). Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

2.1 Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra meddelelsen af miljøgodkendelsen. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og at der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være opfyldt 2 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen.
- 3) De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 4) Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

2.2 Uheld og risici

- 5) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.
- 6) Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, jf. bilag 3.
- 7) Beredskabsplanen/driftsforskriften skal indsendes til tilsynsmyndighedens accept senest 2 måneder efter, at miljøgodkendelsen er givet, dvs. senest 3. august 2009.

2.3 Årsproduktion

- 8) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.
- 9) Miljøgodkendelsen omfatter et dyrehold på 2.137 stk. årssøer i alt svarende til 498,35 DE.

2.4 Staldanlæg

- 10) I den nye drægtighedsstald skal der etableres gyllekøling med en effekt på minimum 24,40 % ammoniakreduktion.
- 11) Der må ikke etableres bygninger med en højde på over 12,5 meter, da det ansøgte byggeri ligger delvist inden for kirkezone 3.

2.5 Opbevaringsanlæg generelt

Der skal gøres opmærksom på, at **15. september 2008** trådte følgende i kraft jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen:

- spjæld eller lignende forbindelse mellem fortank og lagertank er ikke længere tilladt, hvis gyllebeholderens højeste niveau er højere end fortankens højeste niveau.
- evt. pumperør skal sikres, så gyllen ikke kan pumpes ud, når pumpen ikke anvendes eller ikke er under opsyn, fx ved arbejdsdagens ophør.
- evt. pumpe skal være forsynet med en timer, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen end det, der svarer til en gyllevogn. Pumpning fra en gyllebeholder til en anden beholder kan foretages uden timer, hvis det sikres, at gylleudslip undgås på anden måde, fx ved manuel overvågning.
- evt. pumpe skal forsynes med en afbryder, der sikrer, at pumpen ikke kan igangsættes utilsigtet. Eldrevne pumper skal afbrydes ved hovedtavlen, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, fx ved arbejdsdagens ophør. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under låste forhold.

Beholdere til flydende husdyrgødning

- 12) Der skal være fast overdækning på de tre eksisterende gyllebeholdere på Tarmvej 57 i form af teltoverdækning.

Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal flydedug/telt lukkes.

- 13) Gyllebeholderen på Nordåenvej 1 skal have fast overdækning (i form af telt/flydedug/ betonlåg) eller have tæt overdækning i form af naturligt flydelag eller lignende, som skal kontrolleres og opretholdes efter de til enhver tid gældende regler herom.

Umiddelbart efter udkørsel af gylle fra gyllebeholder med flydelag, skal åben gylleoverflade dækkes af et betydeligt lag halm, indtil flydelaget er dannet efter 1-2 uger med mindre flydelaget dannes af sig selv.

- 14) Skader på fast overdækning eller flydelag skal repareres, så overdækningen er helt tæt.

- 15) Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.

2.6 Gyllehåndtering

- 16) Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, og eventuelt spild skal straks opsamles.

Der skal gøres opmærksom på, at udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord eller græsmarker på arealer, som ligger inden for 1000 m til de i §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug beskyttede naturområder skal ske ved nedfældning. Bilag 6 angiver naturområder omfattet af §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

2.7 Håndtering af marksprøjte

- 17) Påfyldning og rengøring af marksprøjte skal ske på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder. Indvendig/udvendig skylning af marksprøjten kan dog foregå ved, at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet.

- 18) Vandforsyningen til sprøjteudstyr må ikke have fysisk kontakt med sprøjtevæske og beholder til sprøjtevæske.

2.8 Spildevand

- 19) Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder.

2.9 Oplag af olie og medicin

- 20) Opbevaring af brændstof / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder og opbevares således, at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 21) Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus.
- 22) Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
- 23) Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

2.10 Affald

- 24) Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens til enhver tid gældende affaldsregulativer.
- 25) Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container eller under kadaverkappe eller lignende. Affald skal placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejvende dyr.

2.11 Skadedyr

- 26) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 27) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

2.12 Lugt

- 28) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

2.13 Støjkilder

- 29) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdier angivet i nedenstående tabel (se bilag 3 ved dokumentation), målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Alle dage kl. 18-22 Lørdag kl. 14-18 Søn- og helligdag kl. 7-18	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

- 30) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes.
- 31) Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

2.14 Lys

- 32) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.
- 33) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

2.15 Støv

- 34) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.
- 35) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.

2.16 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 36) Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 37) Efter tilsynsmyndighedens anmodning skal der forevises beregninger for, at de niveauer for ammoniakemission fra stald og lager og lugtgeneafstande fra staldanlæg, der ligger til grund for miljøgodkendelsen, er overholdt.

Hvis forudsætningerne for miljøgodkendelsen ændres, skal der foretages nye beregninger af gene- og miljøpåvirkningen.

2.17 Ophør

- 38) Ved ophør af driften skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Blandt andet skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand samt affald bortskaffes efter gældende regler. Kommunen kan kræve, at tiloversblevne bygninger, gyllebeholdere m.v. skal nedrives, såfremt de ikke efterfølgende skal anvendes til andet af kommunen godkendt formål, og såfremt de ved syn og skøn vurderes misligholdt.

3. Formalia

3.1 Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet). Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20. december 2006.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31. marts 2009.
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19. december 2006.
- Bekendtgørelse om lov om naturbeskyttelse, nr. 1042 af 20. oktober 2008.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1634 af 13. december 2006.
- Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav, nr. 1152 af 23. november 2006.
- Bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler, nr. 533 af 18. juni 2003.
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietankbekendtgørelsen), nr. 724 af 1. juli 2008.
- Museumsloven lov nr. 473 af 7. juni 2001 med senere ændringer, senest Ændringslov nr. 454 af 9. juni 2004.
- Bekendtgørelse om lov af vandløb, nr. 1043 af 20. oktober 2008.

3.2 Offentlighed

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 17. april 2009 til 29. maj 2009, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort tirsdag og onsdag den 16. juni og 17. juni 2009 ved annoncering i Ugeaviserne i Ringkøbing-Skjern Kommune.

3.3 Klagevejledning

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet samt enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Eventuel klage skal sendes til Ringkøbing-Skjern Kommune, Miljø og Natur, Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing. Klagen vil herfra blive sendt videre til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, der er klagemyndighed.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen. Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og udløber den 15. juli 2009.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

3.4 Udnyttelse

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse af miljøgodkendelsen, jævnfør vilkår 2.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2017.

På Teknisk Udvalgs vegne

Anne-Marie Svendsen

Anne-Marie Svendsen
Faglig Koordinator
Miljø og Natur, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Pernille Søgaard

Pernille Søgaard
Ingeniør
Miljø og Natur, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

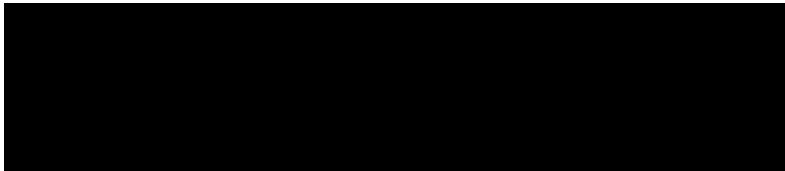

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

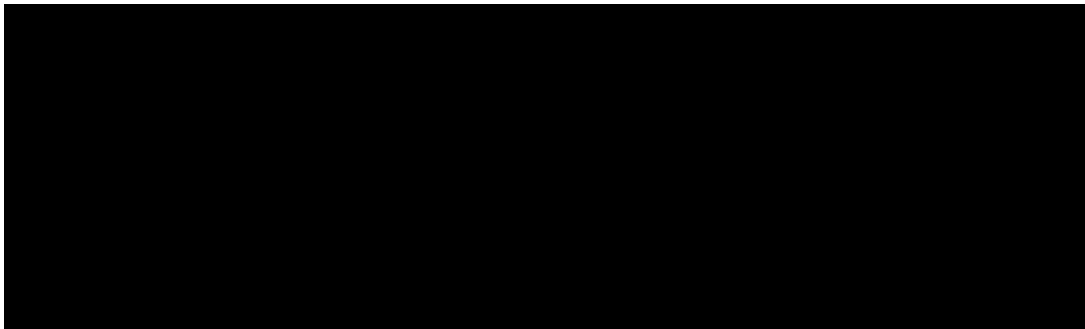
Konsulent:

- Helle Borum, Heden og Fjorden, e-mail: hbo@hflc.dk

Ejer af forpagtede arealer/ aftalearealer

Ejere af nærmeste ejendomme:

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, v/ Hans Henrik Danielsen, Skovvænget 3, 6880 Tarm.
- Helle Borum, Heden og Fjorden, e-mail: hbo@hflc.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: info@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé, 8270 Høbjerg, e-mail: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V, e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredning, Masnæsøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, Rindum, 6950 Ringkøbing, e-mail: post@rin.mim.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Bilag 1. Miljøredegørelse for miljøgodkendelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse samt fra supplerende oplysninger indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

Der er ifølge ansøgningen anvendt beregningsgrundlaget 10-2007.

1.1 Ikke teknisk resumé

Husdyrbruget ligger på ejendommen matr. nr. 25a, Lønborggård Hgd., Lønborg på adressen Tarmvej 57, 6880 Tarm.

Husdyrbruget ligger i det åbne land. Den nærmeste nabobeboelse til de nye stalde er Lavstrupvej 4, 6880 Tarm som ligger i en afstand af ca. 200 m fra de nye stalde.

Husdyrbruget har tidligere været omfattet af Tillæg til miljøgodkendelse af 1993 samt revurdering af d. 5. januar 2006.

Med virkning fra 1. januar 2007 trådte nye regler for miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug imidlertid i kraft. De nye regler medfører, at den ansøgte udvidelse af husdyrbruget udløser en godkendelse af hele anlægget samt bedriftens arealer.

Nærværende miljøgodkendelse omfatter alene husdyrbrugets anlæg på Tarmvej 57, 6880 Tarm, idet bedriftens egne og forpagtede udbringningsarealer er fælles med Østre Kyvlingvej 10, 6880 Tarm, hvortil husdyrgødningen primært afsættes. Der henvises til særskilt miljøgodkendelse for Østre Kyvlingvej 10, 6880 Tarm.

Der er endvidere indgået gylleaftaler på følgende adresser:

- Vestre Kyvlingvej 2, 6880 Tarm
- Laustrupvej 6, 6880 Tarm
- Stenbjergvej 18, 6880 Tarm
- Skavenvej 7, 6880 Tarm

Arealerne på Vestre Kyvlingvej 2 er godkendt i forbindelse med en §12-miljøgodkendelse for ejendommen, mens der er udarbejdet særskilte §16-arealgodkendelser for de øvrige gylleaftaler.

Husdyrbruget har på tidspunktet for ansøgning om miljøgodkendelse 1470 stk. årssøer i alt svarende til 341,9 DE.

I forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget beregninger af det ansøgte projekts miljømæssige konsekvenser. Resultatet af beregningerne for anlægget er angivet i afsnit 1.5.

Det skal bemærkes, at der, i henhold til vilkår i bedriftens miljøgodkendelse fra 2006 samt screeningsafgørelsen fra 2006, i nudriften er taget udgangspunkt i følgende virkemidler til begrænsning af fosforudledningen samt ammoniakfordampningen fra husdyrbruget:

Foderkorrektioner fosfor og ammoniak:

- 1380 FE/årsso, 4,36 g P/FE samt 142,2 g råprotein/FE

Virkemiddel til i øvrigt at mindske udledningen af ammoniak:

- Overdækning af gyllebeholdere.

1.1. Ansøger

Navn	Thomas Jensen
Adresse	Tarmvej 57, 6880 Tarm
Telefon	97374187
Mobil	97374187
E-Mail	thomas.jensen@3s.dk

1.2. Konsulent

Navn	Helle Borum
Adresse	Heden og Fjorden, Birk Centerpark 24, 7400 Herning
Telefon	96296666
Mobil	29679435
E-Mail	hbo@hffc.dk

1.3. Kontaktperson på bedriften

Navn	Thomas Jensen
Adresse	Tarmvej 57, 6880 Tarm
Telefon	97374187
Mobil	97374187
E-Mail	thomas.jensen@3s.dk

1.4. Bedriftoplysninger

Navn	Unavngivet bedrift
Adresse	Tarmvej 57, 6880 Tarm
CVR	24989372

1.5. Yderligere oplysninger

Kort beskrivelse

■■■■■■■■■■ ønsker at udvide soholdet på ejendommen Tarmvej 57, Lønborg.

Der er idag et bebygget areal på ca. 6.819 m² + gylletanke og siloer. Det nye staldbyggeri bliver på 6.204 m².

Udspretningsarealerne samdrives med arealerne på Ø. Kyvlingvej 10. Arealberegningen foregår i ansøgningen for Ø. Kyvlingvej 10, og gyllen fra Tarmvej 57 afsættes til 4 gyllemodtagere og den sidste del til Ø. Kyvlingvej 10.

Der foreligger §16 arealgodkendelser på gylleaftalearealerne.

Skulle der indtræffe omstændigheder, der medfører, at der ikke længere er råderet over arealerne i denne ansøgning, påhviler det til enhver tid ansøger/ejer at finde alternative udspretningsarealer. Er der udpegninger på arealerne skal Ringkøbing-Skjern kommune søges om §16 arealgodkendelse af dette areal, hvis arealet ikke allerede er godkendt (jf. lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug af 15. december 2006).

Ikke teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Ammoniak

Generel Ammoniakreduktion på 15%

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt? Ja

Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet: 0,00 kg N/år.

Staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakkrav: 0,00 kg N/år.

Staldsystemer mv. omfattet af det generelle ammoniakkrav, men eksisterende, uændret produktion:
1254,19 kg N/år.

Husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (etableringer, udvidelser, ændringer):
4587,27 kg N/år.

Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning: 580,13 kg N/år.

Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning: 0,00 kg N/år.

Individuel Ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg: 6421,59 kg N/år.

Meremission fra anlæg: 1761,69 kg N/år.

Den generelle ammoniakreduktion nåes ved etablering af delvise spalter i den nye fare- og drægtighedsstald samt ved etablering af gyllekøling i den nye drægtighedsstald. Der er regnet med en ammoniakreduktion på 24,4%. Overskudsvarmen fra kølingen af gyllen anvendes til opvarmning af farestaldene som delvis erstatning for den nu anvendte olie.

Det giver også miljømæssigt en fordel.

Gylletanken på Nordenåenvej 1 er placeret indenfor 1000 m til et naturområde med udlagt bufferzone. Ruheder er korrigeret.

Der er ikke andre husdyrbrug med over 75 DE indenfor fællesmængden mellem en radius på 1000 m omkring gylletanken og en radius på 1000 m omkring naturområdet.

Højeste merdeposition i naturområdet: 0,09 kg N/ha/år.

Lugtgeneregning:

Byzone:

Ny 557,39 m. Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Samlet Bebyggelse:

Ny 395,11 m. Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Enkelt bolig:

FMK 167,99 m. Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Arealberegningen fremgår af ansøgningen for Østre Kyvlingvej 10, 6880 Tarm.

Datoer

Starttidspunkt for byggeriet	01-09-2009
Sluttidspunkt for byggeriet	01-03-2010
Starttidspunkt for driften	01-03-2010

Beskrivelse af datoerne

Byggeriet ønskes startet så hurtigt som muligt, så starttidspunktet er helt afhængigt af hvornår der foreligger en miljøgodkendelse af anlægget.

Oplysninger om biaktiviteter

Ingen.

1.2 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

1. Anlæg - Husdyrbrugets samlede anlæg

Lokalisering og landskab

Ejendommen ligger på Tarmvej 57 lige mellem de to landsbyer Lønborg og Vostrup. Nærmeste landsby, Lønborg, er placeret ca. 700 m nordøst for ejendommen. Vostrup ligger ca. 1000 m vest for ejendommen.

Beskrivelserne af materialevalg, kiphøjde, belysning, fremtidig anvendelse af stalde mv er vedhæftet som bilag (miljøbilag).

Generelle afstandskrav

Ikke-almene vandforsyningsanlæg (25 m)

Almene vandforsyningsanlæg (50 m)

Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)

Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)

levnedsvirksomhed (25 m)

beboelse på samme ejendom (15 m)

naboskel (30 m)

nabobeboelse (50 m)

De generelle afstandskrav er overholdt.

Landskabelige hensyn

Naturområder med særligenaturbeskyttelsesinteresser mv.

- Områder med landskabelig værdi
Ingen.

- Uforstyrrede landskaber
Ingen.

- Områder med særlig geologisk værdi
Ingen.

- Rekreative interesseområder
Ingen.

- Værdifulde kulturmiljøer ogbevaringsværdige landsbyer
Ingen.

- Kirkeomgivelser
Ingen.

- Kystnærhedszonen
Ejendommen ligger ca. 75 m fra kystnærhedszone.

- Lavbundsarealer inkl. evt.okkerklassificering
Ingen.

- Skovrejsningsområder
Ingen.

- Fredede områder
Ingen.

- Beskyttede naturarealer (§ 3)
Der er et større §3 udpeget moseområde omkring Lønborggård ca. 675 m nordvest for ejendommen.

- Strandbeskyttelseslinje
Ingen.

- Klitfredningslinje
Ingen.

- Skovbyggelinje
Ingen.

- Sø- og åbeskyttelseslinje
Der er en søbeskyttelseslinie omkring et større §3 udpeget moseområde omkring Lønborggård ca. 675 m nordvest for ejendommen.

- Kirkebyggelinje
Ingen.

- Fortidsmindelinje
Ingen.

- Beskyttede sten- og jorddiger
Ingen.

Ejendommen er beliggende ca. 675 m syd for habitatområde og ca. 700 m sydøst for fuglebeskyttelsesområde - begge udpegninger beliggende nord for Lønborggårdvej.

Ejendommen er beliggende i område med almindelig drikkevandsinteresse (OD).
Ejendommen ligger på jordtypen grovsand, hvor der er en hældning på arealet på 0-6 grader (meget

Energi

Det årlige elforbrug er på ca. 470.215 Kwh (2006 tal). Det fremtidige elforbrug skønnes at stige til 685.000 Kwh.

Det årlige olieforbrug er på ca. 24.712 l. Det fremtidige olieforbrug skønnes at stige til 36.000 l.

Energibesparende foranstaltninger

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i stalden og elforbruget.

I følge referencedokument for bedst anvendelige teknologi (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT ved følgende tiltag: delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

Vand

Ejendommens drift forsynes med vand fra egen boring. Der forbruges i nudrift ca. 5733 m³ vand. Vandmængderne fordeler sig på følgende poster:

vandspild ved svineproduktion: 353 m³
forbrug af drikkevand: 4751 m³
rengøring af stalde: 629 m³

I den ansøgte drift forventes et årligt vandforbrug på 8334 m³, hvor vandmængderne fordeler sig på følgende poster:

vandspild ved svineproduktion: 513 m³
forbrug af drikkevand: 7052 m³

Vandbesparende foranstaltninger

Vandbesparelse opnåes ved placering af drikkenipler over fodertrug (integreret i foderautomaten). Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

I følge referencedokument for bedst anvendelige teknologi (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT ved brug af højtryksrensere og drikkenipler over trug. Vandforbruget måles ikke.

Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Døde dyr

EAK-kode 02 01 02: de døde smågrise opbevares i kølecontainer, der er placeret imellem de to eksisterende farestalde. Se kortbilag 2.

Døde søer opbevares under kadaverkappe, som er placeret ved gylletankene. Se kortbilag 2.

De døde dyr afhentes af DAKA.

Fast affald

Pap, papir og plastaffald opbevares i container og bortskaffes via Genbrugsplads.

Jern og skrot afhentes af jernhandler.

Der forventes ikke en væsentlig udvidelse af affaldsmængderne i forbindelse med udvidelsen. Det vurderes, at affaldshåndteringen kan foregå miljømæssigt forsvarligt, såfremt Ringkøbing-Skjern Kommunes regulativ for erhvervsaffald følges.

Olie- og kemikalieaffald

Spildolien opbevares i olietønder i maskinhuset.

Olien er placeret så eventuelt spild let kan opsamles.

Der opbevares ingen bekæmpelsesmidler på ejendommen, da al sprøjtning foregår fra Østre Kyvlingvej 10.

Der foretages lidt kemisk fluebekæmpelse (efter behov). Bekæmpelsesmidlet opbevares utilgængeligt for uvedkommende.

Medicinrester inkl. tomme vaccine- og medicinflasker og brugte kanyler opbevares i spande i servicerum i farestald. Afleveres på genbrugspladsen.

Management

Godt landmandsskab er en vigtig del af BAT, og det udøves på ejendommen på mange forskellige områder.

Gylleudbringning foregår ved nedfældning og slangeudlægning, hvilket ligeledes er BAT.

Efter endt arbejdsdag skrubes og fejes vejene rene (Godt Landmandsskab = BAT).

De ansatte efteruddannes og deltager i ERFA-sammenhænge der er relevante for netop deres arbejdsfunktion (BAT).

Arbejdet i staldene udføres efter forskellige managementsystemer, hvor styring af de forskellige forhold (lys, varme, ventilation, næringsstoffer i foderet, sygdomsbehandling, vaccination mv.), der

har indflydelse på grisenes trivsel, varetages.

Egenkontrol

Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Plantedirektoratet. Ventilationsanlæg i staldene rengøres og efterses i forbindelse med vask af staldene. Afskærmninger på ejendommens forskellige maskiner efterses med jævne mellemrum.

Der føres stamkort over affaldsproduktionen på nær husholdningsaffaldet.

Opsummering

	Total DE Kvæg	Total DE Fjerkræ og andre dyr	Total DE Svin
Nudrift	0 DE	0 DE	342,80 DE
Ansøgt	0 DE	0 DE	498,35 DE

1.1. Ejendom - Tarmvej 57

Generelt

Ejendomsnummer	7600003981
CVR/P	1007189504
Antal andre husdyrbrug >75 DE indenfor 300 meter	0

Matrikler

Ejerlav	Matrikelnummer
Lønborggård Hgd., Lønborg	27r
Lønborggård Hgd., Lønborg	27a
Lønborggård Hgd., Lønborg	25c
Lønborggård Hgd., Lønborg	25a

CHR numre

16325

Spildevand

Spildevandsmængde

Kendes ikke. Spildevandsmængden fremgår af opbevaringskapacitetsberegningen (bilag 4) og er beskrevet under punktet der beskriver vandforbruget i driften.

Spildevand tilledt gyllebeholder

Al spildevand tilledes gyllebeholdere.

Spildevand afledning

Der er toiletforhold i stalden. Spildevand derfra ledes via godkendt trixtank til sivedræn.

Transport

Beskrivelse af transport

Der flyttes 7 kg's grise fra ejendommen hver uge.
Grisene køres til Ø. Kyvlingvej 10, og transporten går gennem Lønborg by.
Der afhentes søer hver 14. dag.
Der leveres ca. 1 træk foder om ugen og der ringes efter DAKA efter behov (1-3 gange ugentligt).
Dette vil også være gældende efter udvidelsen.
Transporten til og fra ejendommen kommer ad Tarmvej, og afhængig af om det er transporter øst eller vest fra køres henholdsvis gennem landsbyerne Lønbord og/eller Vostrup.
Se kortbilag 6.

Der er væsentlig mere transport i høst, hvor siloer fyldes op og afgrøderne transporteres fra ejendommen.
En væsentlig del af transporterne vil gå gennem Lønborg by, da smågrisene afsættes til Ø. Kyvlingvej 10 og markarbejdet på Tarmvej 57 foregår fra samme ejendom.
Se derudover bilag 5 over transportveje.

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Driftsforstyrrelser:

Der forekommer sjældent driftsforstyrrelser, som kan medføre forøget forurening. De normale driftsforstyrrelser vil være manglende energi, varme eller foder, samt "slakteristrejke". Disse situationer afhjælpes i staldene, som er et lukket system. Ved manglende elforsyning kan generator hurtigt rekvireres.

Brud på gyllebeholder:

Brud på gyllebeholderne må ikke kunne medføre risiko for en større forurening herunder forurening af vandløb eller vådområde. For at minimere denne risiko har ansøger og konsulent udarbejdet en beredskabsplan som skal følges i forbindelse med et evt. uheld/uslip af gylle.

Gyllebeholdere er placeret i et område, hvor der er langt til vandløb og der findes kun dræn beliggende væsentligt højere end tanken. Der er udarbejdet plan for beredskab i forbindelse med uheld med gylle.

Der er ingen stationær pumpe i gylletanken.

Minimering af risiko for uheld

Ved gældende lovgivning og vilkår i godkendelsen vurderes det, at der ikke er væsentlige driftsrisici i forbindelse med produktionen.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Beredskabsplan ved Uheld og Driftsforstyrrelser.

Gylle

Ved pumpning af gylle, sker det altid under konstant opsyn.

Ved uheld, hvor der pumpes eller spildes gylle, skal ejeren kontaktes omgående på telefon 97374187. Ved større udslip kontaktes desuden Maskinstation, hvor nødvendigt materiel bestilles f.eks. slamsuger, rendegraver, lastbil eller gummiged. Man ejer selv en rendegraver, der kan bruges til formålet.

Er der brug for øjeblikkelig indsats ringes 112.

Diesel

Ved udslip fra dieseltank, kontaktes ejer omgående på telefon 97374187.
Der er altid høvlspåner i laden, som kan anvendes til at opsuge spildt olie.
Ved større udslip ringes 112.

Brand

Ved brand ringes der 112, og hvis ejeren ikke er til stede kontaktes denne på 97374187.
Hvis det er muligt og det anses som nødvendigt evakueres dyrene.
I forsikringen på ejendommen indgår det som forudsætning for præmieberegningen, at der er monteret mindst 1 stk 6 kg ABC-ildslukker i hver bolig samt evt. i værksted. Endvidere er det forudsat, at der fra hvert sted i ejendommens bygninger højest er 35 m til en fastmonteret brandslukker.
Slukkerne skal vedligeholdes og trykprøves efter brugervejledningen.
Der er en aftale med en el-installatør om, at han foretager disse eftersyn.

Støjklider

Beskrivelse af støjklider

Støjklider fra bedriften er støj fra husdyr, kørsel med landbrugsmaskiner samt til- og frakørsel af foder, produkter og grise til ejendommen.
Der er desuden støj fra de angivne ventilationsafkast, men frekvensregulerede ventilatorer støjer normalt mindre end traditionelle ventilatorer. Ansøger angiver at der bevidst er valgt støjsvage ventilatorer.

Driftsperiode for støjklider

Ventilationen kører hele døgnet.

Tiltag mod støjklider

Ventilationsanlægget renholdes, så det kører mindst muligt og bruger mindst mulig strøm.
Traktorkørsel er især sæsonbetonet - forår og høst.
Der har ikke tidligere været klager over støj fra bedriften. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er, eller forventes at blive et problem for de omkringboende.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Tilstedeværelse af skadegørere forebygges ved god orden og hygiejne i og omkring staldene, og eventuelle problemer bekæmpes omgående.

Fluegener

Fluebekæmpelse er omfattet af BAT-krav. Dette imødekommes ved anvendelse af rovfluer i stalde til bekæmpelse af fluer. Flueplage forebygges desuden ved at holde en god hygiejne i staldene og omkring foderopbevaring og ved jævnlig udslusning af gyllen.

Rottebekæmpelse

Der er tegnet kontrakt med et anerkendt rottebekæmpelsesfirma om udlægning og udskiftning af gift i dertil indrettede kasser.

Kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr

Der opbevares ikke pesticider og sprøjteudstyr på denne ejendom, da man ikke driver jorden selv.

Oplag af olie og kemikalier

Der er en underjordisk olietank (fyringsolie) fra 2005 på 5900 l udenfor indgangen til servicerrummet.

Der er derudover en indendørs dieseltank i foderladens østlige ende.

Der er ingen traktorer eller maskiner på ejendommen.

Der er en truck. Påfyldning af diesel på denne foregår i foderladen.

Ensilageopbevaring

Ensilage og foderopbevaring

Foderråvarer opbevares i foderladen. Derudover opbevares korn i udendørs silo. Der er lige søgt om opførelse af yderligere to kornsiloer. Se bilag 2 for placering.

Diverse

Lysforhold

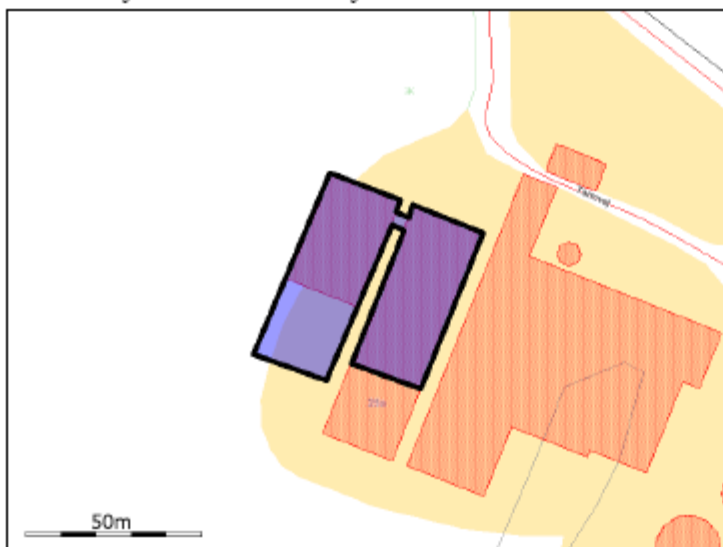
Lyset er tændt i drægtighedsstaldene fra 6.00 - 24.00. I farestaldene er lyset tændt indenfor arbejdstiden (7.00 - 18.00).

Foranstaltninger ved ophør af produktion

Det påregnes ikke at produktionen ophører. Hvis det alligevel blev tilfældet fjernes kilder til mulig forurening af omgivelserne.

1.3 Oplysninger om staldanlæg og besætning

1.1.1. Staldafsnit - Eksisterende farestalde

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

I BREF står der, at følgende staldsystemer er BAT:

- Et fuld- eller delspaltegulv med et vakuumsystem nedenunder til hyppig fjernelse af gylle
- et delspaltegulv og en reduceret gødningskanal
- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse, eller
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler, med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

I følge Dansk svineproduktion er de 2 sidstnævnte staldtyper hollandske typer, som ikke har fundet indpas herhjemme.

Endvidere findes der 3 BAT-byggeblade:

- delvist spaltegulv med 1/3 spaltegulvsareal
- delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund
- Luftvasker med syre, rensning af 60% af afgangsluften

Luftvasker med syre er så dyrt at etablere, at det vurderes at være ikke-proportionalt. Derudover vurderes det, at der ikke umiddelbart er problemer med ammoniakfordampningen og depositionen i området. Der er ingen §7 arealer indenfor 1000 m af staldbygningen.

Valget af gulvtype er nok til at kravet om 15% ammoniakreduktion på ændringer og udvidelse efterleves.

Der er delvise spalter i staldafsnittet. Der skal renoveres på de gamle stalde inden 2013, hvor det er lovkrav at søerne skal gå løse. Der vil til den tid blive taget hensyn til BAT ved valg af gulvtype.

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch.

Farestalde rengøres hver uge med højtryksrensere og denne praksis lever dermed op til BAT.

Overbrushning af svinestalde

Ja.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	Mekanisk. Skov ventilation.
Højde på aflast	7,00m
Afkasttype	Konisk.

Produktioner

1. Svin

Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv

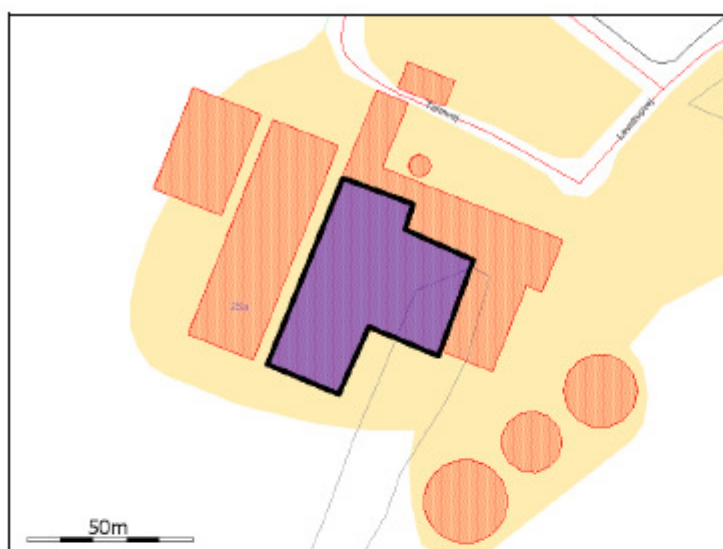
Nudrift

Antal dyr	1470
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	368
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årsso (ved årssoer)	414,00 FE
Gram råprotein pr. FE	142,20 g
Gram P pr. FE	4,36 g
Antal fravænnede grise pr. årsso (ved årssoer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssoer)	0,00 kg

Ansøgt

Antal dyr	1257
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringingsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringingsarealet	0
Stipladser	315
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

1.1.2. Staldafsnit - Eksisterende drægtighedsstald (6,7,10 og 11)

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

I BREF står der, at følgende staldsystemer er BAT:

- Et fuld- eller delspaltegulv med et vakuumsystem nedenunder til hyppig fjernelse af gylle
- et delspaltegulv og en reduceret gødningskanal
- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse, eller
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler, med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

I følge Dansk svineproduktion er de 2 sidstnævnte staldtyper hollandske typer, som ikke har fundet indpas herhjemme.

Endvidere findes der 3 BAT-byggeblade:

- delvist spaltegulv med 1/3 spaltegulvsareal
- delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund
- Luftvasker med syre, rensning af 60% af afgangsluften

Luftvasker med syre er så dyrt at etablere, at det vurderes at være ikke-proportionalt. Derudover vurderes det, at der ikke umiddelbart er problemer med ammoniakfordampningen og depositionen i området. Der er ingen §7 arealer indenfor 1000 m af staldbygningen.

Valget af gulvtype er nok til at kravet om 15% ammoniakreduktion på ændringer og udvidelse efterleves.

Der er delvise spalter i staldafsnittet. Der skal renoveres på de gamle stalde inden 2013, hvor det er lovkrav at søerne skal gå løse. Der vil til den tid blive taget hensyn til BAT ved valg af gulvtype.

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

rengøring af dyrestald og udstyr med højtrykrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch.

Drægtighedsstaldene rengøres hver uge med højtrykrensere og denne praksis lever dermed op til BAT.

Overbrusning af svinestalde

Ja.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	Mekanisk. Skov ventilation.
Højde på aflast	7,00m
Aflasttype	Konisk

Produktioner

1. Svin

Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, fuldspaltegulv

Nudrift

Antal dyr	801
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	601
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årssø (ved årssøer)	966,00 FE
Gram råprotein pr. FE	142,20 g
Gram P pr. FE	4,36 g
Antal fravænnede grise pr. årssø (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

Ansøgt

Ingen dyr.

2. Svin

Årssø, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv

Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	373
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	280
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årssø (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årssø (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

3. Svin

Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv

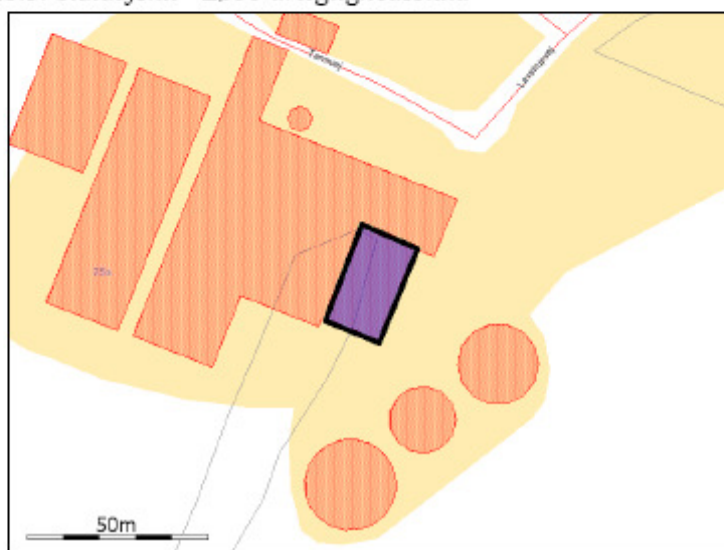
Nudrift

Antal dyr	200
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	150
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årsso (ved årssøer)	966,00 FE
Gram råprotein pr. FE	142,20 g
Gram P pr. FE	4,36 g
Antal fravænnede grise pr. årsso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

Ansøgt

Antal dyr	100
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	75
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årsso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årsso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

1.1.3. Staldafsnit - Løbe-drægtighedsstald

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

I BREF står der, at følgende staldsystemer er BAT:

- Et fuld- eller delspaltegulv med et vakuumsystem nedenunder til hyppig fjernelse af gylle
- et delspaltegulv og en reduceret gødningskanal
- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse, eller
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler, med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

I følge Dansk svineproduktion er de 2 sidstnævnte staldtyper hollandske typer, som ikke har fundet indpas herhjemme.

Endvidere findes der 3 BAT-byggeblade:

- delvist spaltegulv med 1/3 spaltegulvsareal
- delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund
- Luftvasker med syre, rensning af 60% af afgangsluften

Luftvasker med syre er så dyrt at etablere, at det vurderes at være ikke-proportionalt. Derudover vurderes det, at der ikke umiddelbart er problemer med ammoniakfordampningen og depositionen i området. Der er ingen §7 arealer indenfor 1000 m af staldbygningen. Valget af gulvtype er nok til at kravet om 15% ammoniakreduktion på ændringer og udvidelse efterleves.

Der er fuldspalter i staldafsnittet. Der skal renoveres på de gamle stalde inden 2013, hvor det er lovkrav at søerne skal gå løse. Der vil til den tid blive taget hensyn til BAT ved valg af gulvtype.

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch.

Drægtighedsstalene rengøres hver uge med højtryksrensere og denne praksis lever dermed op til BAT.

Overbrusning af svinestalde

Ja.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	Mekanisk. Skov ventilation.
Højde på afkast	7,00m
Afkasttype	Konisk.

Produktioner

1. Svin

Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, fuldspaltegulv

Nudrift

Antal dyr	52
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	39
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årsso (ved årssøer)	966,00 FE
Gram råprotein pr. FE	142,20 g
Gram P pr. FE	4,36 g
Antal fravænnede grise pr. årsso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

Ansøgt

Ingen dyr.

Antal dyr	52
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	39
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årsso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årsso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

1.1.4. Staldafsnit - Løbe-/drægtighed (13A og 12A)

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

I BREF står der, at følgende staldsystemer er BAT:

- Et fuld- eller delspaltegulv med et vakuumsystem nedenunder til hyppig fjernelse af gylle
- et delspaltegulv og en reduceret gødningskanal
- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse, eller
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler, med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

I følge Dansk svineproduktion er de 2 sidstnævnte staldtyper hollandske typer, som ikke har fundet indpas herhjemme.

Endvidere findes der 3 BAT-byggeblade:

- delvist spaltegulv med 1/3 spaltegulvsareal
- delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund
- Luftvasker med syre, rensning af 60% af afgangsluften

Luftvasker med syre er så dyrt at etablere, at det vurderes at være ikke-proportionalt. Derudover vurderes det, at der ikke umiddelbart er problemer med ammoniakfordampningen og depositionen i området. Der er ingen §7 arealer indenfor 1000 m af staldbygningen.

Valget af gulvtype er nok til at kravet om 15% ammoniakreduktion på ændringer og udvidelse efterleves.

Der er delvise spalter i staldafsnittet. Der skal renoveres på de gamle stalde inden 2013, hvor det er lovkrav at søerne skal gå løse. Der vil til den tid blive taget hensyn til BAT ved valg af gulvtype.

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch.

Drægtighedsstaldene rengøres hver uge med højtryksrensere og denne praksis lever dermed op til BAT.

Overbrusning af svinestalde

Ja.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	Mekanisk. Skov ventilation.
Højde på aflast	7,00m
Aflasttype	Konisk.

Produktioner

1. Svin

Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv

Nudrift

Antal dyr	417
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringingsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringingsarealet	0
Stipladser	313
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årsso (ved årssøer)	966,00 FE
Gram råprotein pr. FE	142,20 g
Gram P pr. FE	4,36 g
Antal fravænnede grise pr. årsso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

Ansøgt

Ingen dyr.

2. Svin

Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv

Nudrift

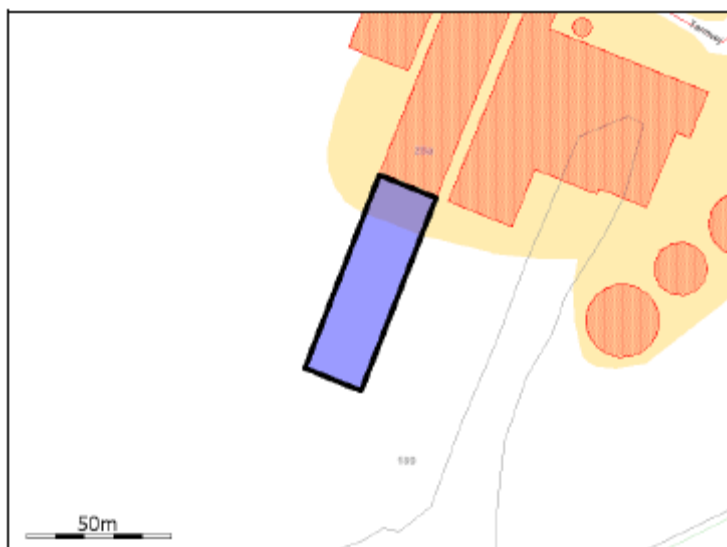
Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	204
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringingsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringingsarealet	0
Stipladser	153
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årsso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årsso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

1.1.5. Staldafsnit - Ny farestald

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

I BREF står der, at følgende staldsystemer er BAT:

- Et fuld- eller delspaltegulv med et vakuumsystem nedenunder til hyppig fjernelse af gylle
- et delspaltegulv og en reduceret gødningskanal
- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse, eller
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler, med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

I følge Dansk svineproduktion er de 2 sidstnævnte staldtyper hollandske typer, som ikke har fundet indpas herhjemme.

Endvidere findes der 3 BAT-byggeblade:

- delvist spaltegulv med 1/3 spaltegulvsareal
- delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund
- Luftvasker med syre, rensning af 60% af afgangsluften

Luftvasker med syre er så dyrt at etablere, at det vurderes at være ikke-proportionalt. Derudover vurderes det, at der ikke umiddelbart er problemer med ammoniakfordampningen og depositionen i området. Der er ingen §7 arealer indenfor 1000 m af staldbygningen.

Valget af gulvtype er nok til at kravet om 15% ammoniakreduktion på ændringer og udvidelse efterleves.

Der bliver delvise spalter i staldafsnittet.

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:
rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch.
Farestalde rengøres hver uge med højtryksrensere og denne praksis lever dermed op til BAT.

Overbrusning af svinestalde

Ja.

Ventilation

Produktioner

1. Svin

Årso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv

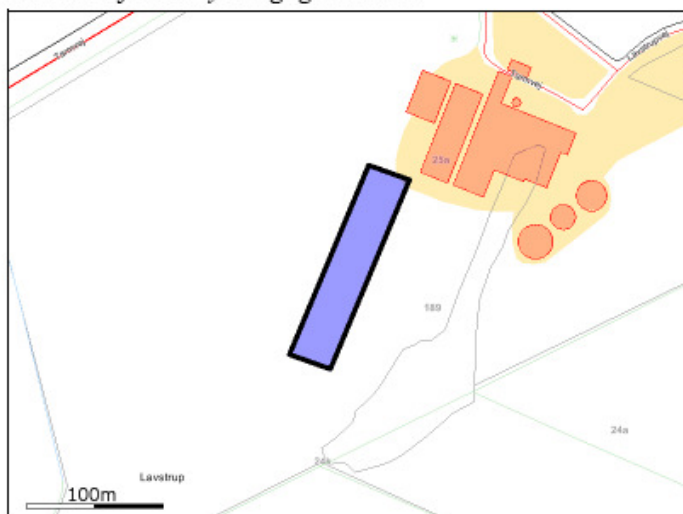
Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	880
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	220
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelegning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årsoer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årsoer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årsoer)	0,00 kg

1.1.6. Staldafsnit - Ny drægtighedsstald

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

I BREF står der, at følgende staldsystemer er BAT:

- Et fuld- eller delspaltegulv med et vakuumsystem nedenunder til hyppig fjernelse af gylle
- et delspaltegulv og en reduceret gødningskanal
- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse, eller
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler, med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

I følge Dansk svineproduktion er de 2 sidstnævnte staldtyper hollandske typer, som ikke har

fundet indpas herhjemme.

Endvidere findes der 3 BAT-byggeblade:

- delvist spaltegulv med 1/3 spaltegulvsareal
- delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund
- Luftvasker med syre, rensning af 60% af afgangsluften

Luftvasker med syre er så dyrt at etablere, at det vurderes at være ikke-proportionalt. Derudover vurderes det, at der ikke umiddelbart er problemer med ammoniakfordampningen og depositionen i området. Der er ingen §7 arealer indenfor 1000 m af staldbygningen.

Valget af gulvtype er nok til at kravet om 15% ammoniakreduktion på ændringer og udvidelse efterleves.

Der bliver delvise spalter i staldafsnittet, og søerne går løse.

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch.

Drægtighedsstaldene rengøres hver uge med højtryksrensere og denne praksis lever dermed op til BAT.

Overbrusning af svinestalde

Ja.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	Mekanisk. Skov ventilation.
Højde på aflast	7,00m
Afkasttype	Konisk.

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Gyllekøling

NH4 effekt	24,40%
Driftstimer pr. år	8760 timer
Type og øvrige bemærkninger	Gyllekøling: hvor man nedlægger slanger i gyllekanalerne, og så tager overskudsvamen fra gyllen og bruger den til opvarmningsformål. Gyllekøling giver også en miljømæssig gevinst, idet det nedsætter ammoniakfordampningen, og herved forbedrer klimaet i svinestalden.

Produktioner

1. Svin

Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv

Nudrift

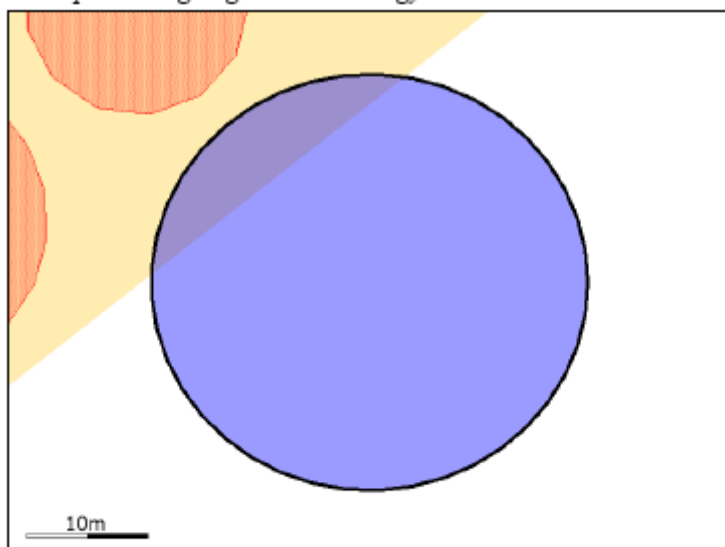
Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	1408
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	1056
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årsso (ved årssoer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årsso (ved årssoer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssoer)	0,00 kg

1.4 Oplysninger om opbevaringsanlæg

1.1.7. Opbevaringslager - 4000 m³ gylletank

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Gylletanken er opført i 2006.
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Gylletanken opfylder BAT-kravene ved at være en stabil beholder der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.

Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år. Der er ingen spjæld, men alt overpumpes via neddykket rør.

Gyllen omrøres kun lige før tømming af beholderen inden udbringning på markerne.

Beholderen kontrolleres ved 10 års beholderkontrollen.

Derudover er gyllebeholderen overdækket med teltoverdækning, hvilket også er BAT.

Nudrift

Dimension	4,5m X 33,64
Lagerandel flydende i procent	50,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	4000,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Ja

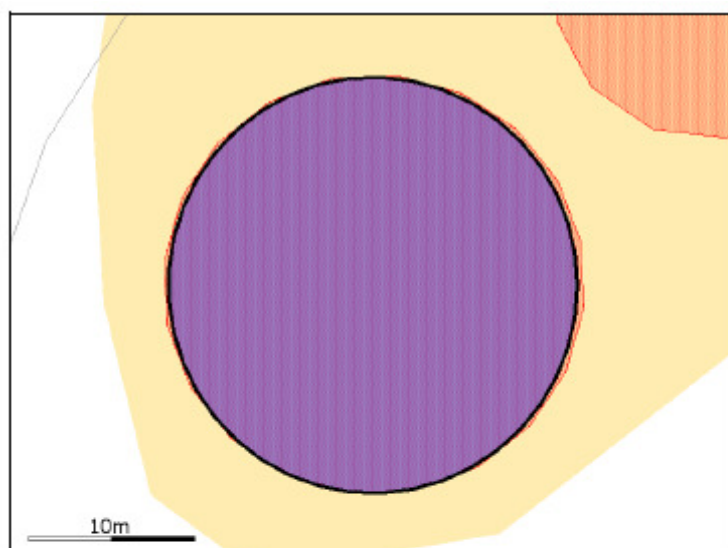
Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

Ansøgt

Dimension	4,5m X 33,64
Lagerandel flydende i procent	40,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	4000,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Ja

1.1.8. Opbevaringslager - 2058 m³ gylletank

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Gylletanken er opført i 1999. Der har endnu ikke været udført 10 års beholderkontrol. De er bestilt til at komme.
Nytablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Gylletanken opfylder BAT-kravene ved at være en stabil beholder der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.

Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år.

Der er ingen spjæld, men alt overpumpes via neddykket rør.

Gyllen omrøres kun lige før tømning af beholderen inden udbringning på markerne.

Beholderen kontrolleres ved 10 års beholderkontrollen.

Derudover er gyllebeholderen overdækket med teltoverdækning, hvilket også er BAT.

Nudrift

Dimension	4 m x 25,59 m
Lagerandel flydende i procent	26,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	2058,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Ja

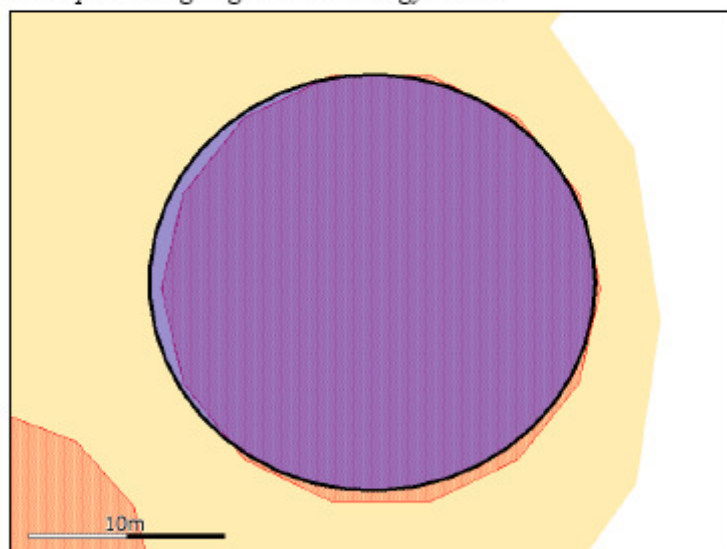
Ansøgt

Dimension	4 m x 25,59 m
Lagerandel flydende i procent	20,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	2058,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Ja

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

1.1.9. Opbevaringslager - 1548 m³ gylletank

Generelt

Opbevaring af husdyrgødnings	Gylletanken er opført i 1992. Der har været udført 10 års beholderkontrol på tanken. Gylletanken er af fabrikatet Muleby.
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Gylletanken opfylder BAT-kravene ved at være en stabil beholder der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.

Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år. Der er ingen spjæld, men alt overpumpes via neddykket rør.

Gyllen omrøres kun lige før tømning af beholderen inden udbringning på markerne.

Beholderen kontrolleres ved 10 års beholderkontrollen.

Derudover er gyllebeholderen overdækket med teltoverdækning, hvilket også er BAT.

Nudrift

Dimension	4 m x 22,2 m
Lagerandel flydende i procent	19,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	1548,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Ja

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

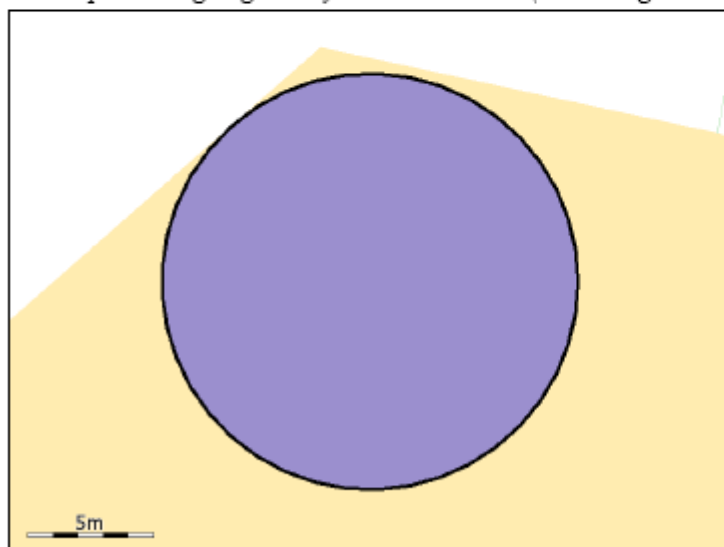
Ansøgt

Dimension	4 m x 22,2 m
Lagerandel flydende i procent	15,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	1548,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Ja

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

1.1.10. Opbevaringslager - Gylletank 1000 m³ ("Gravengård" Nordenåvej 1)

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Gylletanken opfylder BAT-kravene ved at være en stabil beholder der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod

tæring.

Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år. Der er ingen spjæld, men alt overpumpes via neddykket rør.

Gyllen omrøres kun lige før tømning af beholderen inden udbringning på markerne.

Beholderen kontrolleres ved 10 års beholderkontrollen.

Nudrift

Dimension	4 m x 17,84m
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningsslager
Opbevaringskapacitet	1000,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

Ansøgt

Dimension	4 m x 17,84m
Lagerandel flydende i procent	10,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningsslager
Opbevaringskapacitet	1000,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ansøger ejer ejendommen på Nordenåenvej 1 i Hemmet. Der er en gylletank på denne ejendom på 1000 m³. Gyllen transporteres i løbet af vinteren til opbevaring på denne ejendom. Arealerne indgår i udspretningsarealet, så der er nemt i foråret at tage fra denne tank og køre gyllen på de omkringliggende arealer.

1.1.11. Opbevaringslager - Gyllekanaler

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik
Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	5,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Gyllekanal/Fortank
Opbevaringskapacitet	1000,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger
Ikke beskrevet.

Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	15,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Gyllekanal/Fortank
Opbevaringskapacitet	1500,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Ja

1.5 Beregninger på anlæg

3.1. Ammoniak

3.1.1. Generel Ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	0,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	1254,19 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	4587,27 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	580,13 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	0,00 KgN

3.1.2. Individuel Ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg	6421,59 KgN/år
Meremission fra anlæg	1761,69 KgN/år
Højeste merdeposition i naturområdet	0,09 KgN/ha

Beregning af højeste bidrag i naturområde (kontroller at dine ruheder og kildehøjde er korrekte):

Anlæg	Staldafsnit	Kildehøjde	Retning fra Stald/Lager (grader)	Afstand fra Stald/Lager til naturpunkt (meter)	Ruhed Opland	Ruhed Natur
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende farestalde	6	202,16°	1083,08 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende farestalde	6	202,16°	1083,08 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende drægtighedsstald (6,7,10 og 11)	6	200,72°	1091,22 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende drægtighedsstald (6,7,10 og 11)	6	200,72°	1091,22 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende farestalde	6	202,16°	1083,08 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende drægtighedsstald (6,7,10 og 11)	6	200,72°	1091,22 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-drægtighedsstald	6	199,46°	1101,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-drægtighedsstald	6	199,46°	1101,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-drægtighedsstald	6	199,46°	1101,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende farestalde	6	202,16°	1083,08 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende drægtighedsstald (6,7,10 og 11)	6	200,72°	1091,22 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-drægtighedsstald	6	199,46°	1101,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	4000 m3 gylletank	6	196,46°	1146,60 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	4000 m3 gylletank	6	196,46°	1146,60 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	4000 m3 gylletank	6	196,46°	1146,60 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	4000 m3 gylletank	6	196,46°	1146,60 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende farestalde	6	202,16°	1083,08 m	L	Mk

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Tarmvej 57, 6880 Tarm
3. juni 2009

Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende drægtighedsstald (6,7,10 og 11)	6	200,72°	1091,22 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-drægtighedsstald	6	199,46°	1101,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	4000 m3 gylletank	6	196,46°	1146,60 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	2058 m3 gylletank	6	198,42°	1158,34 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	2058 m3 gylletank	6	198,42°	1158,34 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	2058 m3 gylletank	6	198,42°	1158,34 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	2058 m3 gylletank	6	198,42°	1158,34 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	2058 m3 gylletank	6	198,42°	1158,34 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende farestalde	6	202,16°	1083,08 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende drægtighedsstald (6,7,10 og 11)	6	200,72°	1091,22 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-drægtighedsstald	6	199,46°	1101,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-/drægtighed (13A og 12A)	6	202,14°	1130,99 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-/drægtighed (13A og 12A)	6	202,14°	1130,99 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-/drægtighed (13A og 12A)	6	202,14°	1130,99 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-/drægtighed (13A og 12A)	6	202,14°	1130,99 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-/drægtighed (13A og 12A)	6	202,14°	1130,99 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-/drægtighed (13A og 12A)	6	202,14°	1130,99 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-/drægtighed (13A og 12A)	6	202,14°	1130,99 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	4000 m3 gylletank	6	196,46°	1146,60 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	2058 m3 gylletank	6	198,42°	1158,34 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende farestalde	6	202,16°	1083,08 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende drægtighedsstald (6,7,10 og 11)	6	200,72°	1091,22 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-drægtighedsstald	6	199,46°	1101,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-/drægtighed (13A og 12A)	6	202,14°	1130,99 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny farestald	6	202,17°	1153,12 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny farestald	6	202,17°	1153,12 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny farestald	6	202,17°	1153,12 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny farestald	6	202,17°	1153,12 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny farestald	6	202,17°	1153,12 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny farestald	6	202,17°	1153,12 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny farestald	6	202,17°	1153,12 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny farestald	6	202,17°	1153,12 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	4000 m3 gylletank	6	196,46°	1146,60 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	2058 m3 gylletank	6	198,42°	1158,34 m	L	Mk

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Tarmvej 57, 6880 Tarm
3. juni 2009

Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende farestalde	6	202,16°	1083,08 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende drægtighedsstald (6,7,10 og 11)	6	200,72°	1091,22 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-drægtighedsstald	6	199,46°	1101,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-/drægtighed (13A og 12A)	6	202,14°	1130,99 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny farestald	6	202,17°	1153,12 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny drægtighedsstald	6	203,45°	1161,48 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny drægtighedsstald	6	203,45°	1161,48 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny drægtighedsstald	6	203,45°	1161,48 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny drægtighedsstald	6	203,45°	1161,48 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny drægtighedsstald	6	203,45°	1161,48 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny drægtighedsstald	6	203,45°	1161,48 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny drægtighedsstald	6	203,45°	1161,48 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny drægtighedsstald	6	203,45°	1161,48 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	4000 m3 gylletank	6	196,46°	1146,60 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	2058 m3 gylletank	6	198,42°	1158,34 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende farestalde	6	202,16°	1083,08 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende drægtighedsstald (6,7,10 og 11)	6	200,72°	1091,22 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-drægtighedsstald	6	199,46°	1101,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-/drægtighed (13A og 12A)	6	202,14°	1130,99 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny farestald	6	202,17°	1153,12 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny drægtighedsstald	6	203,45°	1161,48 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	4000 m3 gylletank	6	196,46°	1146,60 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	2058 m3 gylletank	6	198,42°	1158,34 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	1548 m3 gylletank	6	196,99°	1115,58 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	1548 m3 gylletank	6	196,99°	1115,58 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	1548 m3 gylletank	6	196,99°	1115,58 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	1548 m3 gylletank	6	196,99°	1115,58 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	1548 m3 gylletank	6	196,99°	1115,58 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	1548 m3 gylletank	6	196,99°	1115,58 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	1548 m3 gylletank	6	196,99°	1115,58 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	1548 m3 gylletank	6	196,99°	1115,58 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	1548 m3 gylletank	6	196,99°	1115,58 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	1548 m3 gylletank	6	196,99°	1115,58 m	L	Mk

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Tarmvej 57, 6880 Tarm
3. juni 2009

Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende farestalde	6	28,08°	4586,20 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende drægtighedsstald (6,7,10 og 11)	6	28,43°	4581,38 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-drægtighedsstald	6	28,75°	4574,82 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-/drægtighed (13A og 12A)	6	28,15°	4538,61 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny farestald	6	28,17°	4516,53 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny drægtighedsstald	6	27,85°	4505,86 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	4000 m3 gylletank	6	29,59°	4541,99 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	2058 m3 gylletank	6	29,13°	4522,34 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	1548 m3 gylletank	6	29,37°	4569,93 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gylletank 1000 m3 ("Gravengård" Nordenåvej 1)	6	209,28°	6450,68 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gylletank 1000 m3 ("Gravengård" Nordenåvej 1)	6	209,28°	6450,68 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gylletank 1000 m3 ("Gravengård" Nordenåvej 1)	6	209,28°	6450,68 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gylletank 1000 m3 ("Gravengård" Nordenåvej 1)	6	209,28°	6450,68 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gylletank 1000 m3 ("Gravengård" Nordenåvej 1)	6	209,28°	6450,68 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gylletank 1000 m3 ("Gravengård" Nordenåvej 1)	6	209,28°	6450,68 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gylletank 1000 m3 ("Gravengård" Nordenåvej 1)	6	209,28°	6450,68 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gylletank 1000 m3 ("Gravengård" Nordenåvej 1)	6	209,28°	6450,68 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gylletank 1000 m3 ("Gravengård" Nordenåvej 1)	6	209,28°	6450,68 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gylletank 1000 m3 ("Gravengård" Nordenåvej 1)	6	209,28°	6450,68 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gylletank 1000 m3 ("Gravengård" Nordenåvej 1)	6	225,54°	823,67 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende farestalde	6	202,16°	1083,08 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Eksisterende drægtighedsstald (6,7,10 og 11)	6	200,72°	1091,22 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-drægtighedsstald	6	199,46°	1101,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Løbe-/drægtighed (13A og 12A)	6	202,14°	1130,99 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny farestald	6	202,17°	1153,12 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny drægtighedsstald	6	203,45°	1161,48 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	4000 m3 gylletank	6	196,46°	1146,60 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	2058 m3 gylletank	6	198,42°	1158,34 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	1548 m3 gylletank	6	196,99°	1115,58 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gylletank 1000 m3 ("Gravengård" Nordenåvej 1)	6	209,28°	6450,68 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllekanaler	6	202,91°	1083,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllekanaler	6	202,91°	1083,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllekanaler	6	202,91°	1083,44 m	L	Mk

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Tarmvej 57, 6880 Tarm
3. juni 2009

Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllekanaler	6	202,91°	1083,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllekanaler	6	202,91°	1083,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllekanaler	6	202,91°	1083,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllekanaler	6	202,91°	1083,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllekanaler	6	202,91°	1083,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllekanaler	6	202,91°	1083,44 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllekanaler	6	27,91°	4584,51 m	L	Mk
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllekanaler	6	202,91°	1083,44 m	L	Mk

Højeste merdeposition i naturområdet: 0,09

3.2. Lugtgeneregning

Staldafsnit	Område	Afstand til område	Placering 300-60 grader	Andre ejendomme med mere end 75 DE	Indgår staldafsnit i lugtberegning for område?
Eksisterende farestalde	Byzone	3321,53m	Nej	0	Nej
Eksisterende farestalde	Samlet bebyggelse	802,80m	Nej	0	Nej
Eksisterende farestalde	Enkelt bolig	184,59m	Nej	0	Ja
Eksisterende drægtighedsstald (6,7,10 og 11)	Byzone	3354,22m	Nej	0	Nej
Eksisterende drægtighedsstald (6,7,10 og 11)	Samlet bebyggelse	787,23m	Nej	0	Nej
Eksisterende drægtighedsstald (6,7,10 og 11)	Enkelt bolig	154,35m	Nej	0	Ja
Lobe-drægtighedsstald	Byzone	3385,15m	Nej	0	Nej
Lobe-drægtighedsstald	Samlet bebyggelse	767,12m	Nej	0	Nej
Lobe-drægtighedsstald	Enkelt bolig	129,84m	Nej	0	Ja
Lobe-/drægtighed (13A og 12A)	Byzone	3299,31m	Nej	0	Nej
Lobe-/drægtighed (13A og 12A)	Samlet bebyggelse	834,68m	Nej	0	Nej
Lobe-/drægtighed (13A og 12A)	Enkelt bolig	207,52m	Nej	0	Ja
Ny farestald	Byzone	3284,50m	Nej	0	Nej
Ny farestald	Samlet bebyggelse	865,13m	Nej	0	Nej
Ny farestald	Enkelt bolig	230,50m	Nej	0	Ja
Ny drægtighedsstald	Byzone	3229,11m	Nej	0	Nej
Ny drægtighedsstald	Samlet bebyggelse	923,03m	Nej	0	Nej
Ny drægtighedsstald	Enkelt bolig	288,78m	Nej	0	Ja

3.2.1. Resultat af lugtberegning

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	557,39 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	Ny	395,11 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	F M K	167,99 m	96,74 m	123,63 m	166,44 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

1.6 Oplysninger om gødning

4.2.1. Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	32775,60 KgN	6349,59 KgP	0,00 DE	342,80 DE

4.2.2. Tilført Gødningsmængde

Ingen

4.2.3. Afsat Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	32775,60 KgN	6349,59 KgP	0,00 DE	342,80 DE

Modtager:
Ø. Kyvlingvej 10
6880 Tarm

4.2.4. Total Gødningsmængde

Ingen

4.2.5. Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
0 KgN	0 KgP	0 DE	0 DE

4.2.6. Harmonital

0 DE/Ha

4.3. Gødningsregnskab (Ansøgt)

4.3.1. Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	51684,27 KgN	12157,18 KgP	0,00 DE	498,34 DE

4.3.2. Tilført Gødningsmængde

Ingen

4.3.3. Afsat Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	1800,00 KgN	550,00 KgP	0,00 DE	18,00 DE

Modtager:
V. Kyvlingvej 2
6880 Tarm

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	8204,30 KgN	1909,00 KgP	0,00 DE	79,00 DE

Modtager:
Skavenvej 7
6880 Tarm

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	18531,37 KgN	4394,18 KgP	0,00 DE	178,44 DE

Modtager:
Ø. Kyvlingvej 10
6880 Tarm

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	10385,20 KgN	2439,50 KgP	0,00 DE	100,00 DE

Modtager:
Skavenvej 7
6880 Tarm

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	12763,40 KgN	2864,50 KgP	0,00 DE	122,90 DE

Modtager:
Lavstрупvej 6
6880 Tarm

4.3.4. Total Gødningsmængde

Ingen

4.3.5. Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
0 KgN	0 KgP	0 DE	0 DE

4.3.6. Harmonital

0 DE/Ha

4.4. Udbringningsteknologi

Bedste tilgængelige udbringningsteknik

Al gylle der udbringes til vårsæd nedfældes, hvorved ammoniakfordampningen minimeres. Gylle til vintersæd udlægges med slæbeslanger på et tidspunkt, hvor afgrøden er i god vækst og kan optage næringsstofferne. Begge metoder falder indenfor BAT på området.

1.7 Opbevaringskapacitet

Antal dyreenheder i kvæg	
Antal dyreenheder i svin	498,3
Antal dyreenheder i andet	
I alt antal dyreenheder	498,3

Ejendommens opbevaringskapacitet (incl. evt lejet kapacitet)

Gylle	11668	tons	svarende til	9,6	måneders kapacitet
Ajle		tons	svarende til		måneders kapacitet
Fast staldgødning		tons	svarende til		måneders kapacitet
Andet		tons	svarende til		måneders kapacitet

På grundlag af beregnet årlig husdyrgødningsproduktion samt gødningslagrenes kapacitet, kan husdyrgødningen udbringes på lovlige tidspunkter.

Udbringningen af husdyrgødningen på bedriftens marker kan udføres, således at bedriften opfylder kravet om udnyttelse af kvælstoffet set i forhold til reglerne omtalt i Plantedirektoratets hæfte: Vejledning og skemaer 2007/08.

PS: Kapaciteten i kanalerne er medregnet i de 9,6 mdr.

Venlig hilsen

Helle Borum
Planteavlskonsulent

Bilag 2. Miljøvurdering for miljøgodkendelsen

2.1 Baggrund for miljøgodkendelsen

Med virkning fra 1. januar 2007 trådte nye regler for miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug i kraft.

De nye regler medfører, at der ikke længere skal udarbejdes VVM-redegørelse som følge af den ansøgte udvidelse af husdyrbruget, men at der i stedet skal udarbejdes en miljøgodkendelse efter §12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer i det nedenstående miljø- og genepåvirkningen ved udvidelsen af husdyrbruget.

Der gøres hermed opmærksom på, at i de følgende afsnit anvendes forkortelsen "§7 i loven", hvilket henviser til §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.2 Husdyrbrugets ansøgte anlæg

Miljøgodkendelsen omfatter husdyrbrugets produktionsanlæg på Tarmvej 57. Udbringningsarealerne er fælles med Østre Kyvlingvej 10, 6880 Tarm, hvortil husdyrgødningen primært afsættes. For arealberegninger og -vurderinger henvises der derfor til miljøgodkendelsen for Østre Kyvlingvej 10, 6880 Tarm.

Der er endvidere indgået gylleaftaler på følgende adresser:

- Vestre Kyvlingvej 2, 6880 Tarm
- Laustrupvej 6, 6880 Tarm
- Stenbjergvej 18, 6880 Tarm
- Skavenvej 7, 6880 Tarm

Arealerne på Vestre Kyvlingvej 2 er godkendt i forbindelse med en §12-miljøgodkendelse for ejendommen, mens der er udarbejdet særskilte §16-arealgodkendelser for de øvrige gylleaftaler.

Denne miljøgodkendelse omfatter en udvidelse af dyreholdet til 498,35 DE bestående af 2.137 stk. årssøer (med smågrise til 7,3 kg) samt opførelse af en ny farestald på 1.494 m² og en ny drægtighedsstald på 4.710 m².

Der er i nudrift og i ansøgt drift fast overdækning på de tre eksisterende gyllebeholdere på Tarmvej 57, 6880 Tarm.

Staldanlæg med dyrehold

Kategori	Staldnavn	Staldsystem	Antal årssøer	Antal DE	Fravænningsvægt ved smågrise
årssøer	Eksisterende farestalde	kassestier, delvist spaltegulv	1257	88,37	7,3
årssøer	Eksisterende drægtighedsstalde (6,7,10 og 11)	individuel opstaldning, delvist spaltegulv	373	60,76	7,3
årssøer	Løbe-drægtighedsstald	løsgående, spaltegulv	100	16,29	7,3
årssøer	Løbe-Drægtighedsstald	løsgående, delvist spaltegulv	52	8,47	7,3
årssøer	Løbe/drægtighed (13a og 12a)	individuel opstaldning, delvist spaltegulv	204	33,23	7,3
årssøer	Ny farestald	kassestier, delvist spaltegulv	880	61,87	7,3
årssøer	Ny drægtighedstald	løsgående, spaltegulv	1408	229,36	7,3
I alt	-	-	2137	498,35	-

Opbevaringsanlæg

	Nudrift	Ansøgt	Adresse	Overdækning
Gyllebeholder 1	4000 tons	4000 tons	Tarmvej 57	Teltoverdækning
Gyllebeholder 2	2058 tons	2058 tons	Tarmvej 57	Teltoverdækning
Gyllebeholder 3	1548 tons	1548 tons	Tarmvej 57	Teltoverdækning
Gyllebeholder 4	1000 tons	1000 tons	Nordenåvej 1	Naturligt flydelag
Gyllekanaler	1000 tons	1500 tons	Tarmvej 57	-----

Gødning Tarmvej 57	Adresse	Antal DE	Kg N	Kg P
Producerede svinegylle	Tarmvej 57	498,34	51.684,27	12.157,18
Afsat svinegylle	Ø. Kyvlingvej 10 6880 Tarm	178,44	18.531,37	4.394,18
	V. Kyvlingvej 2, 6880 Tarm	18,00	1.800,00	550,00
	Lavstrupvej 6 6880 Tarm	122,90	12.763,40	2.864,50
	Stenbjergvej 18 6880 Tarm	79,00	8.204,30	1.909,00
	Skavenvej 7 6880 Tarm	100,00	10.385,20	2.439,50

2.3 Generelle afstandskrav

Ringkøbing Skjern kommune har meddelt dispensation fra afstandskravet til et ikke-almant markforsyningsanlæg.

De øvrige lovpligtige afstandskrav i §§6 og 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Placeringsmæssigt er anlægget derfor ikke vurderet til at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

2.4 Ammoniak

Generelt krav om reduktion af ammoniak fra husdyrbrug

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet for husdyrbruget er 15 % dog med visse modifikationer jf. lovgivningen.

Ifølge ansøgningen er det lovpligtige reduktionskrav for ammoniak efter udvidelsen af husdyrbruget opfyldt. Af nye tiltag til at mindske ammoniakfordampningen fra stald og lager er der anvendt gyllekøling i den nye løbe-drægtighedsstald. De eksisterende gylletanke er desuden overdækkede, hvilket de dog også er i nudriften.

Individuelt krav til ammoniakbelastning på ammoniakfølsomme naturområder

Beskyttelsen af naturområder mod ammoniakdeposition er rettet mod områder, der er omfattet af lovens § 7, og som betegnes som "særlige naturområder". Derudover har Ringkøbing-Skjern Kommune udpeget nogle naturområder, der også vurderes særlige ammoniakfølsomme (anden kvælstoffølsom natur), og disse skal beskyttes mod ammoniakdeposition på lige fod med § 7 naturområderne. Inden for såkaldte "bufferzoner" til disse naturområder må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte beskyttelsesniveauer. Bufferzone I er inden for 0 - 300 m, og bufferzone II er inden for 300 - 1000 m, fra disse naturområder.

Husdyrbrugets staldanlæg på Tarmvej 57, 6880 Tarm ligger ca. 1100 meter sydvest for et mindre §7 beskyttet naturområde, og ligger således uden for bufferzone.

Husdyrbrugets gyllebeholder på Nordenåvej 1, 6893 Hemmet ligger ca. 840 m fra et naturområde (hedeareal), der er omfattet af lovens §7, og ligger derved indenfor naturområdets bufferzone II.

Der er ikke andre husdyrbrug inden for samme bufferzone og mindre end 1000 m fra husdyrbrugets stald eller lager, hvorfor ammoniakmerbelastningen fra husdyrbruget til naturområdet, ifølge lovgivningen, ikke må overskride 0,7 kg N/ha.

Ansøgningens beregninger viser, at højeste merdeposition i naturområdet er 0,09 kg N/ha.

Samlet vurdering

Naturområder omfattet af §7 i loven, som ligger mere end 1000 m fra stald og lager, er som udgangspunkt tilstrækkelig beskyttet mod ammoniakdeposition af det generelle reduktionskrav gældende for husdyrbruget.

Idet husdyrbruget overholder de lovpligtige beskyttelsesniveauer for ammoniakemission fra stald og lager er det vurderet, at naturområder omfattet af lovens §7, der ligger inden for 1000 m fra husdyrbrugets stald og lager er tilstrækkeligt beskyttet mod ammoniakdeposition.

Det er derfor vurderet, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil medføre væsentlige virkninger på naturområder omfattet af lovens §7.

2.5 Natur

§3 naturområder:

Indenfor 1000 m fra ejendommens stald og lager, er der §3-naturområder, som ikke er omfattet af lovens §7.

Der er tale om to §3 beskyttede søer cirka 700 m og 750 m nordøst for staldanlægget, samt et §3 beskyttet hedeareal (C-målsat) cirka 400 m øst for husdyrbrugets gyllebeholder på Nordenåvej 1, 6893 Hemmet.

I henhold til Naturbeskyttelsesloven må der ikke foretages ændringer i tilstanden af naturområder, som hører under §3 beskyttelsen.

International natur:

Cirka 700 meter nord for staldanlægget ligger det internationale naturbeskyttelsesområde, habitatområde nr. 61 Skjern Å.

Der er A-målsatte eng- og mosearealer inden for habitatområdet.

Bilag IV-arter:

I henhold til habitatdirektivets artikel 12 må der ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge Bilag IV-arters yngle- eller rasteområder.

Følgende arter kan tænkes at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune: småflagermus, markfirben, odder, spidssnudet frø og strandtudse.

Arterne forekommer næppe på husdyrbruget, men nedenstående arter kan muligvis findes i habitater i nærheden af husdyrbruget:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af husdyrbruget og driften af dette.
- Odder: kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af husdyrbruget og driften af dette.
- Markfirben: er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af husdyrbruget og driften af dette.
- Spidssnudet frø: kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. På grundlag af den nuværende viden vurderes husdyrbruget og driftens af dette ikke at true den spidssnudet frø.

Alle padder er fredede og for at tilgodese vandhullernes fremtidige kvalitet som leve- og ynglested for padder, bør gødsugning og sprøjtning ved vandhullerne begrænses. Der bør derfor holdes en gødsknings- og sprøjtningefri zone på mindst 10-20 m til vandhullerne.

På grundlag af den nuværende viden samt de tiltag der anvendes til at reducere ammoniakfordampningen (gyllekøling, overdækning af tre gyllebeholdere) vurderes det, at husdyrbruget og driften af dette ikke vil medføre en negativ påvirkning af Bilag IV-arter.

Samlet vurdering

Da husdyrbruget overholder de lovpligtige beskyttelsesniveauer for naturområder omfattet af §7 i loven, og idet det generelle reduktionskrav gældende for husdyrbruget som udgangspunkt anses tilstrækkeligt til beskyttelse af andre naturområder mod ammoniakdeposition, er det vurderet, at den ansøgte udvidelse af husdyrbruget ikke vil have væsentlig virkning på §3-områder eller andre naturområder, som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller særlig sårbare overfor næringsstofpåvirkning. Det er endvidere vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter) eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

2.6 Lugt

Lugtgenæafstande (afstande hvor der kan forventes væsentlig lugtgener) er ifølge ansøgningen følgende:

- Byzone: 557 m
- samlet bebyggelse: 395 m
- enkelt bolig: 168 m

Ifølge ansøgningen er de faktuelle afstande til enkelt bolig på Lavstrupvej 4 minimum 130 m. Afstanden til den nærmeste samlet bebyggelse (Lønborg) er minimum ca. 763 m og nærmeste byzone/sommerhusområde (sommerhusområde ved Skaven Strand) er beliggende minimum 3,2 km fra staldanlægget.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone samt samlet bebyggelse overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange genæafstanden". Genekriteriet for enkelt bolig er ligeledes overholdt eftersom den "korrigerede genæafstand er kortere end "den vægtede gennemsnitsafstand".

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone- eller sommerhusområder inden for genæafstanden fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

2.7 Landskabelige værdier / interesseområde

Landskabet omkring ejendommen er i Ringkøbing Amts Regionplan 2005 ikke kortlagt som landskabeligt interesseområde.

Udvidelsen af staldanlægget sker i tilknytning til det eksisterende byggeri og bliver opført i samme farve- og byggestil som det eksisterende anlæg. Ansøger forventer at foretage beplantning omkring det nye byggeri.

Staldanlægget ligger delvist inden for kirkezone 3 (se bilag 8), hvorfor der er fastsat vilkår om, at der ikke må etableres bygninger med en højde på mere end 12,5 m.

Det er på baggrund af ovenstående vurderet, at det nye byggeri hverken vil skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

2.8 Kulturmiljø

Området omkring ejendommen indeholder iht. Regionplanen 2005 et særligt værdifuldt kulturmiljø. Ifølge Regionplanen er området omkring Lønborggård karakteriseret ved følgende:

- Lønborggård med omgivende herregårdslandskab, med bl.a. hovedbygning med haveanlæg, avlsbygninger, forvalterbolig, arbejderboliger, veje, hovedgårdsdige, damme, Lønborg Mølle.
- Lønborg Kirke og området omkring kirken, hvor Borgvold, Lønborg Kongsgård og bebyggelse i jernalderen har ligget.
- Vejforløb mod vadested over Skjern Å.
- Bebyggelsesstrukturen i Bøel.
- Området omkring Sct. Knuds Kilde- Spor og elementer i området, der fortæller om rakkernes tilhørsforhold til området.

På baggrund af ansøgningens oplysninger er det vurderet, at udvidelsen og det nye staldbyggeri ikke vil påvirke kulturmiljøet.

I godkendelsen er der stillet vilkår om, at det ansøgte byggeri skal placeres og opføres som beskrevet i ansøgningen, og at der ikke må etableres bygninger med en højde på mere end 12,5 meter.

2.9 Til- og frakørsel til virksomheden

Det vurderes, at det ansøgte projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget. Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Det er stillet som vilkår at transporten af husdyrgødning som udgangspunkt skal følge den anviste rute på bilag 4.

2.10 Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrafter er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemission, ammoniakdeposition samt lugtgenafstande.

2.11 Bedst tilgængelig teknik (BAT) / renere teknologi

Ansøger har i samarbejde med konsulent skrevet en meget fyldestgørende redegørelse for anvendelse af bedst tilgængelig teknik (BAT) / renere teknologi på bedriften Tarmvej 57, 6880 Tarm. Der henvises til bilag 9.

Det er på baggrund af ovenstående vurderet, at husdyrbruget har truffet foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved at anvende bedst tilgængelig teknik.

2.12 Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at placeringen af de nye stalde har været overvejet, men at den valgte placering anses som værende mest hensigtsmæssig i forhold til logistik og det omgivende miljø. I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området giver den valgte placering det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

2.13 Projektets sandsynlige miljøpåvirkning

Der vil sandsynligvis ske en påvirkning af det omgivende miljø, men det er vurderet ud fra ovenstående, at påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet ikke vil være af sådant omfang, at husdyrbruget vil få væsentlig indflydelse på miljøet, idet alle lovpligtige beskyttelsesniveauer er overholdt.

2.14 Konklusion

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer er overholdt, og at der er meddelt dispensation fra afstandskrav til markboring, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- Husdyrbrugets anlæg, herunder udvidelse af dyreholdet til 498,35 DE bestående af en produktion på 2137 stk. årssøer samt opførelse af en ny farestald på 1494 m² og en ny drægtighedsstald på 4710 m² kan godkendes.
Husdyrbrugets anlæg kan godkendes, idet anlægget og produktionsudvidelsen ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, §7 beskyttede naturområder samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Endvidere er det vurderet, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af §3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning. Det er endvidere vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter) eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

- der anvendes den bedst tilgængelige teknik til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 3. Kommentarer til miljøgodkendelsen:

Beredskabsplan

Beredskabsplanen /driftsforskriften skal beskrive, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for miljøet.

Den skal som minimum indeholde:

- a. Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, herunder telefonnumre.
- c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m..
- d. En opgørelse over materiale der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

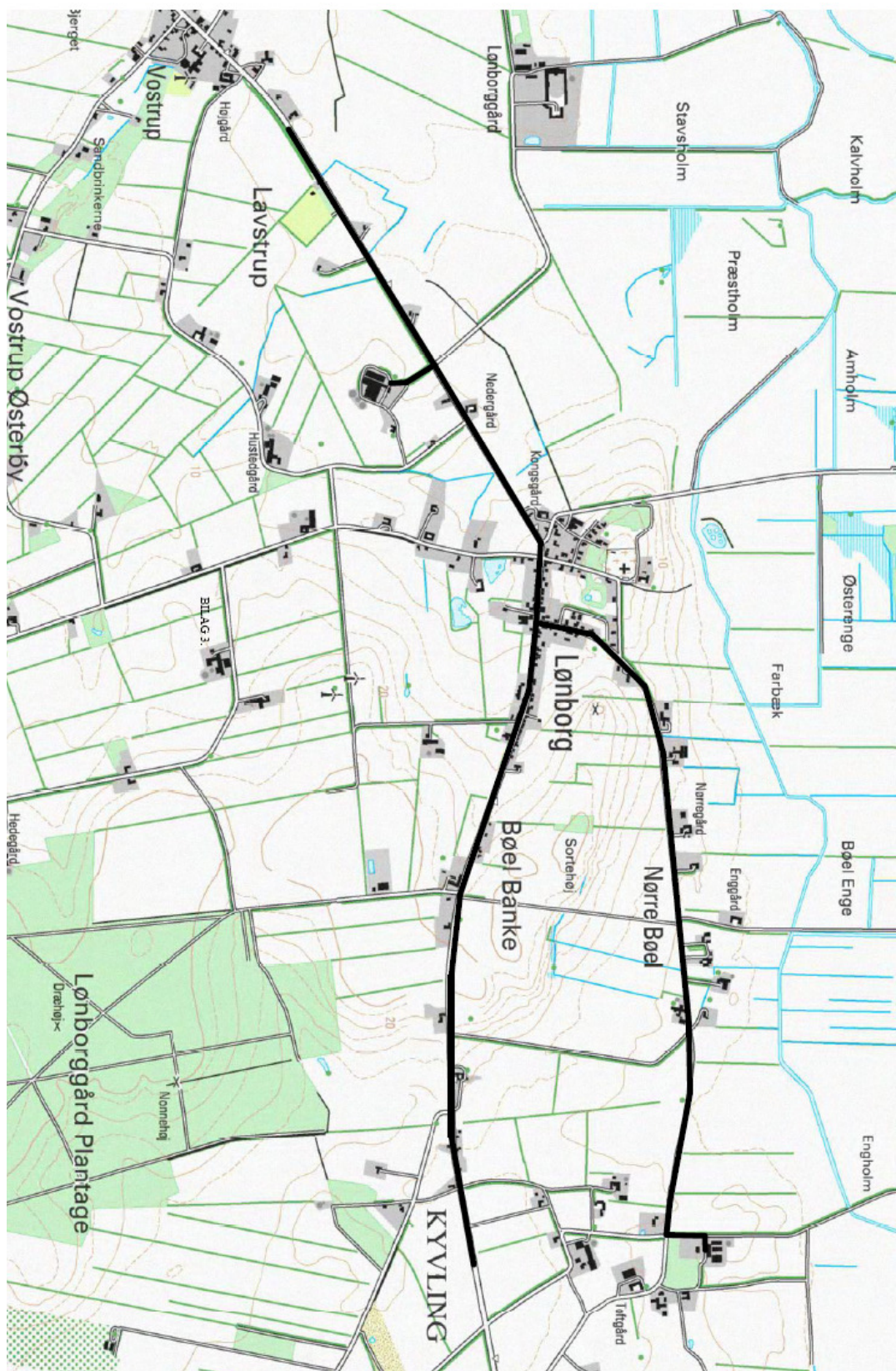
Støj

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa).

Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkluder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Bilag 4. Transportrute

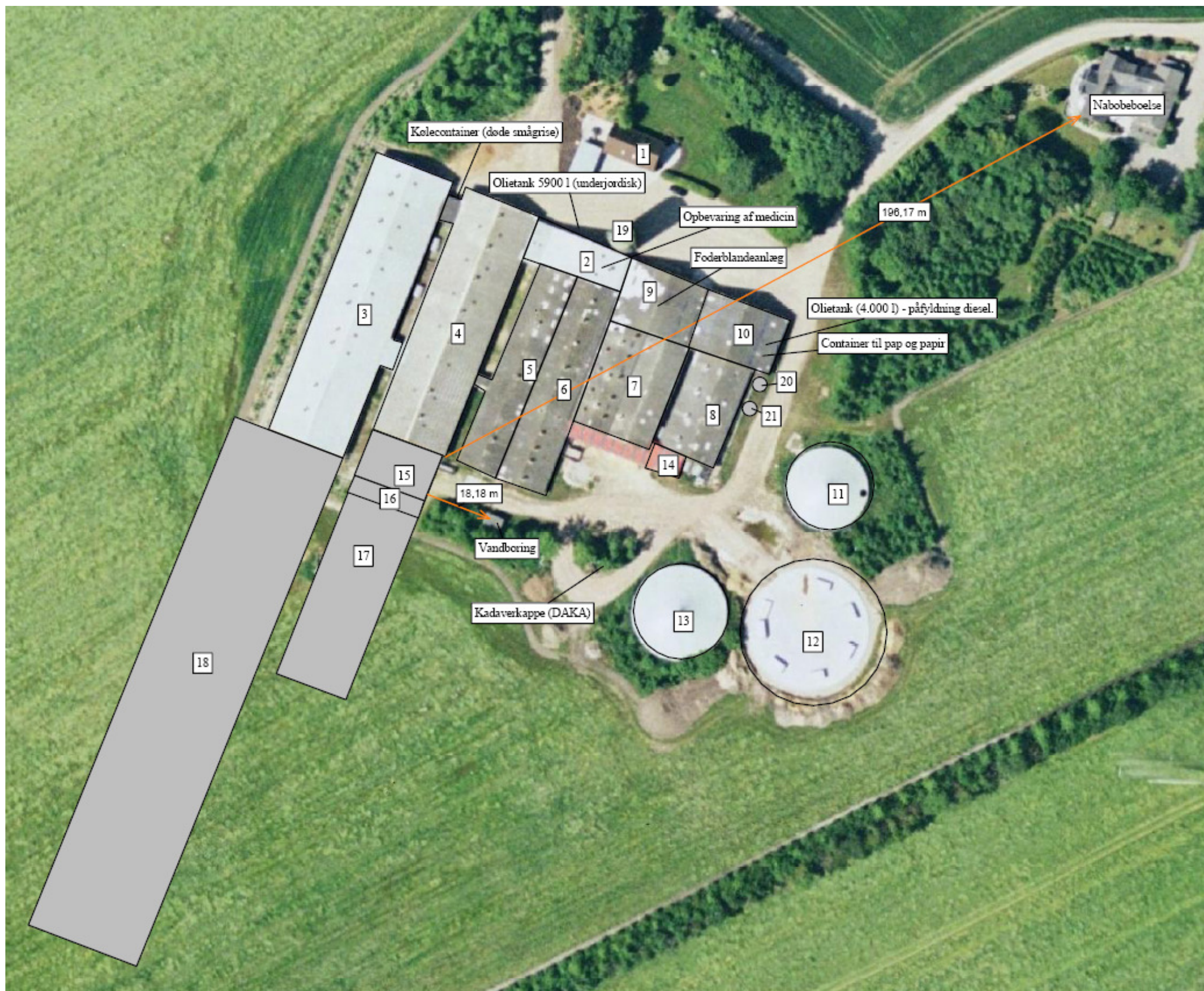
Bilag 5. Bygningsoversigt

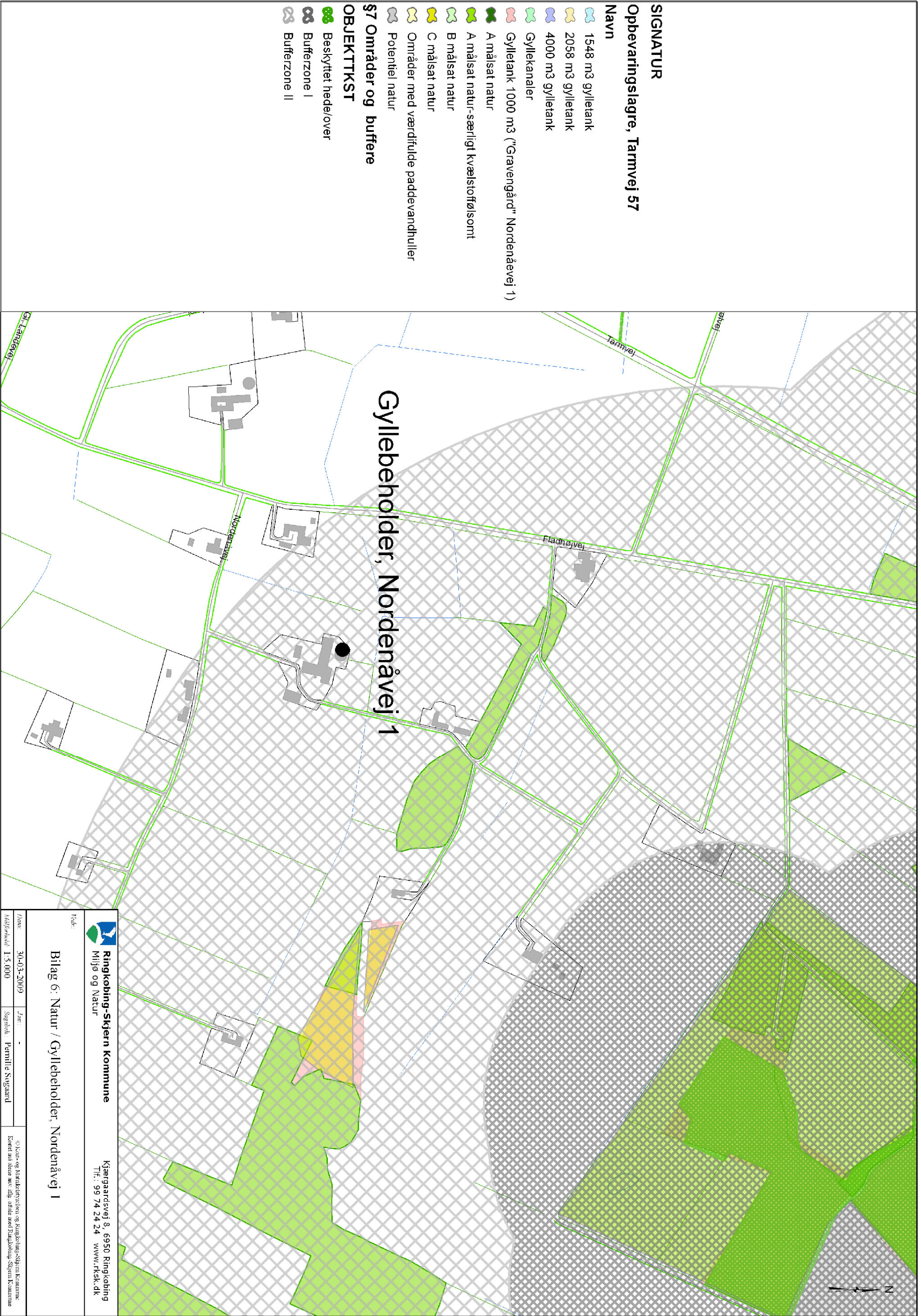
██████████, Tarmvej 57, 6880 Tarm.

Tekst til bygningsoversigt bilag 5

1. Stuehus
2. Servicerum
3. Farestald og løbeafdeling
4. Farestald og løbeafdeling
5. Drægtighedsstald
6. Drægtighedsstald
7. Drægtighedsstald
8. Løbeafdeling
9. Foderlade
10. Lade
11. Gylletank (1.600 m³)
12. Gylletank (4.000 m³)
13. Gylletank (2.000 m³)
14. Udleveringsrum
15. Ny farestald (270 m²)
16. Nyt foderrum (101,5 m²)
17. Ny farestald (1082 m²)
18. Ny drægtighedsstald (4710 m²)
19. Kornsilø
20. Ny kornsilø (ansøgt særskilt d. 30-10-2007)
21. Ny kornsilø (ansøgt særskilt d. 30-10-2007)

Bilag 5.1. Oversigtskort, samlede anlæg

SIGNATUR

Opbevaringslagre, Tarmvej 57

Navn

- 1548 m3 gylletank
- 2058 m3 gylletank
- 4000 m3 gylletank
- Gyllekanaler
- Gylletank 1000 m3 ("Gravengård" Nordenåvej 1)
- A målsat natur
- A målsat natur-særligt kvælstoffølsomt
- B målsat natur
- C målsat natur
- Områder med værdifulde paddevarandhuller
- Potentiel natur

§7 Områder og buffere

OBJEKTTKST

- Beskyttet hedelover
- Bufferzone I
- Bufferzone II

Gyllebeholder, Nordenåvej 1

 Ringkøbing-Skjern Kommune Miljø og Natur		Kjørgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing Tlf.: 99 74 24 24 www.rksk.dk	
Tech:			
Bilag 6: Natur / Gyllebeholder, Nordenåvej 1			
Dato:	30-03-2009	Tid:	-
Målestok:	1:5.000	Segeha:	Pernille Sogaard
<small>© Kort- og Målestokstyrelsen og Ringkøbing-Skjern Kommune. Kortet må alene anv. i tils. artikler med Ringkøbing-Skjern Kommune.</small>			

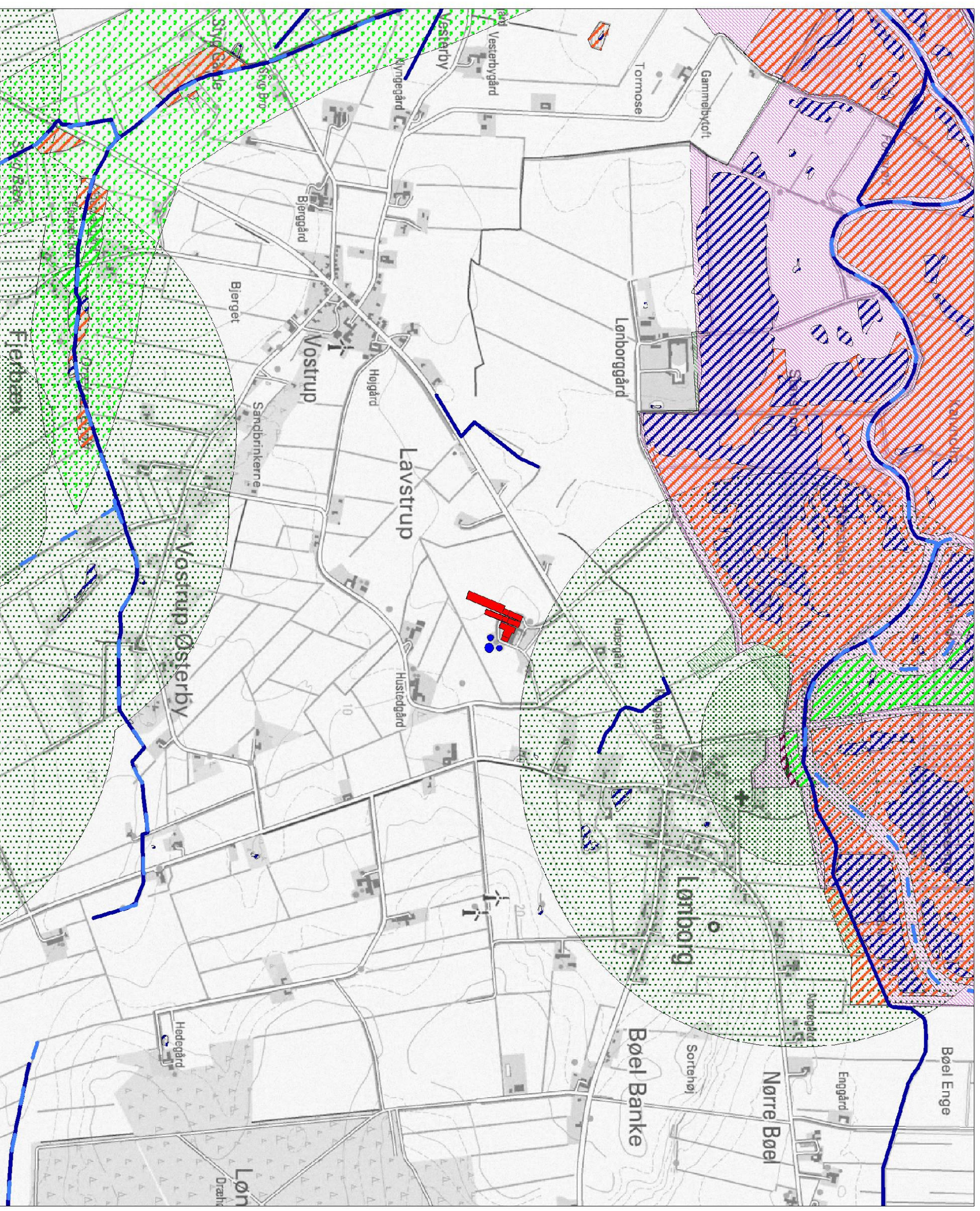
Titel: Miljøgodkendelse
 Adresse: Tarmvej 57, 6880 Tarm
 Vor ref.: 100548
 Deres ref.: -
 Filnavn: tarmvej_57_wor
 Udført af: -
 Dato: 07 januar 2009

Signaturforklaring:

- Beskyttet hede/overdrev (§7)
- Bufferzone I (300 m)
- Bufferzone II (1000 m)
- §3-beskyttet natur: Eng
- §3-beskyttet natur: Hede
- §3-beskyttet natur: Mose
- §3-beskyttet natur: Overdrev
- §3-beskyttet natur: Sø
- 2 m bræmmer, vandløb
- Beskyttede vandløb
- Fuglebeskyttelsesområde
- Et habitatområde
- Spredningskorridorer
- Værdifuld paddeløk.

Målforhold: 1:20.000

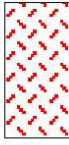

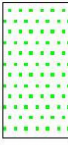
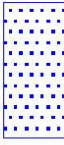
**Bilag 7:
Natur**

Titel: Miljøgodkendelse
Adresse: Tarmvej 57, 6880 Tarm
Vor ref.: 100548
Deres ref.: -
Filnavn: tarmvej_57_wor
Udført af: -
Dato: 07. januar 2009

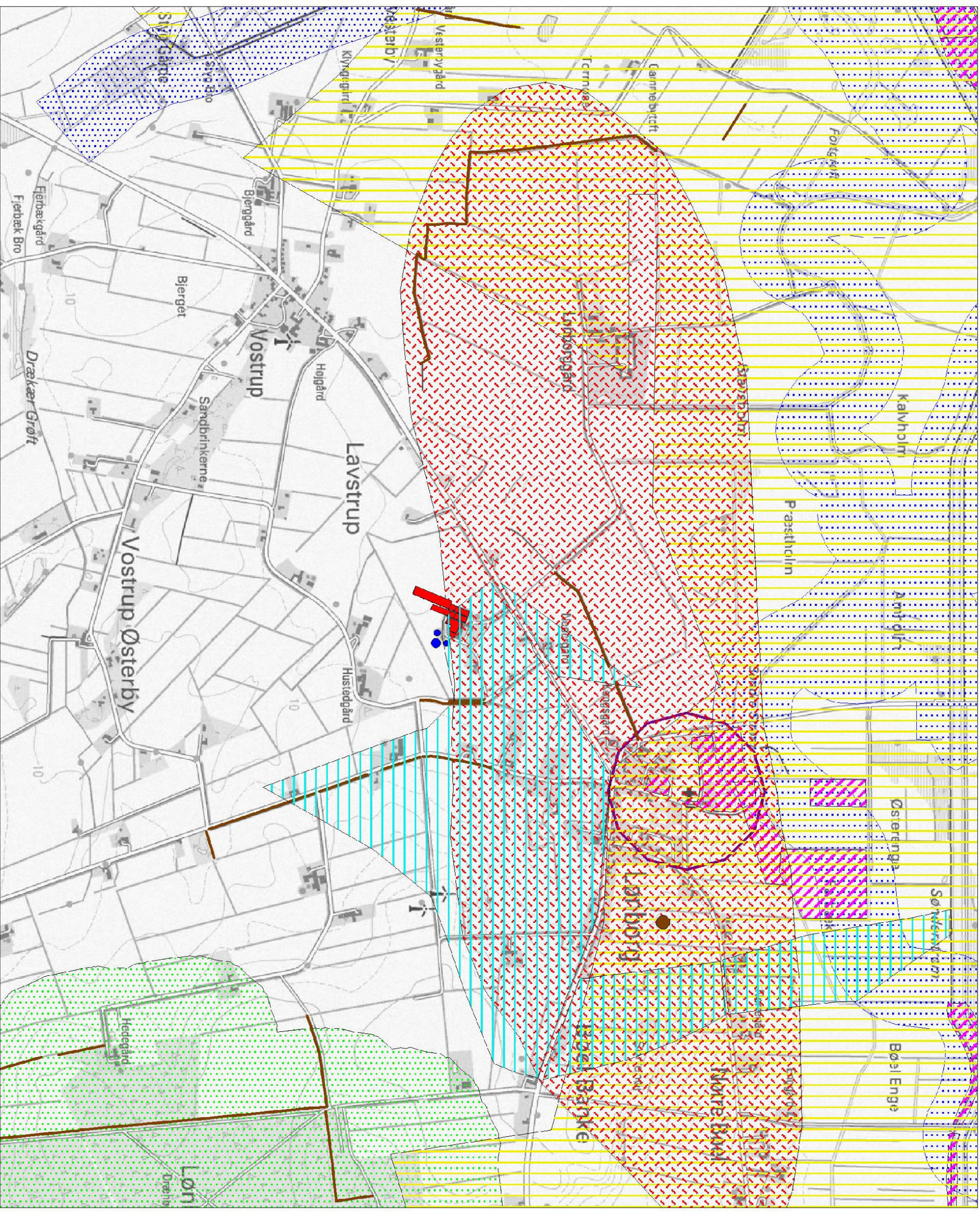
Signaturforklaring:

- Kirkezone 3
- Særligt værdifulde kulturmiljøer
- Landskabsområde
- Fredede fortidsminder
- Beskyttede sten/jorddiger
- Fredede områder
- Kirkebyggelinier
- Skovbyggelinier
- A-beskyttelseslinier

Målforhold: 1:20.000

Bilag 8:
Kulturmiljø og beskyttelseslinier

ALECTIA - Skanderborgvej 180 - DK-8260 Viby J. - Tel.: +45 8819 1000
Fak. +45 8819 1001 - www.ALECTIA.com

Bilag 9. Bedst tilgængelig teknik (BAT) / renere teknologi

Hensigtsmæssig drift og renere teknologi:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Bedriftens bortskaffelse af affald registreres på affaldsstamkort.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Vandforbrug:

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

- rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- detektering og reparation af lækager.
- Der rengøres i drægtighedsstaldene ca. 2 gange årligt og i farestaldene hver 5. uge ved hjælp af iblodsætning af stierne, som foregår via computerstyring, og som derved medfører et lavt vandforbrug. Der køres med effektive højtryksrensere og derved får man igen lavere vandforbrug.
- Gangarealerne rengøres hver uge.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Energiforbrug:

- Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Opbevaring af gødning:

- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er tale om stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger
- Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der, senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10 år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Det er BAT at dække gyllebeholderne ved at bruge et af følgende:

- et fast låg, tag eller en teltstruktur, eller
- et flydelag, såsom snittet halm, naturlig udtørringsskorpe, lærred, folie, tørv, ekspanderet ler (LECA) eller ekspanderet polystyren (EPS).

Teltoverdækning af gylletanke (BAT)

Der bliver teltoverdækning på de nye tanke, og det er der også på de eksisterende tanke.

Udbringning af husdyrgødning:

- Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyntagen til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyntagen til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab (BAT), hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen nedfældes under normale omstændigheder på sort jord
- Gyllen udbringes med slæbeslanger til vintersæd og græs, og skulle det foregå på sort jord nedharves den indenfor 2 timer

Fodring

- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring
- Foderet blandes på ejendommen og fosfor- og proteinindholdet ligger indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).
- Der anvendes forskellige blandinger (fasefodring) afhængig af soens forventede ydelse (diegivningsblanding, drægtighedsblanding mv.), hvilket lever op til BAT-kravene.

Renovering af stalde

De eksisterende stalde renoveres efter behov, og nogle af staldafsnittene i forbindelse med denne udvidelse. De eksisterende drægtighedsstalder renoveres til løsgående søer, så de derved også lever op til de dyrevelfærdsmæssige krav der er gældende fra 2013. De lever alle i dag op til BAT-kravene (jf. Bref dokumentet).

Staldteknologier

- Forsuring – (kandidat)
- Luftrensning
- Gyllekøling

- Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.
- Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer, der giver den mindst mulige miljøbelastning.
- Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

Valg af teknologi:

Gyllekøling

Der nedstøbes køleslanger i gyllekanalerne i den nye drægtighedsstald. Formålet er, at man tager overskudsvarmen fra gyllen og bruger den til opvarmningsformål. Gyllekøling giver også en miljømæssig gevinst, idet det nedsætter ammoniakfordampningen, og herved forbedrer klimaet i svinestalden.

Gyllekøling anvendes i denne situation til at nå målet om 15% ammoniakreduktion fra stald og lager. Der er regnet med en 24,4% ammoniakreduktion. Der eksisterer et BAT-byggeblad, der beskriver netop dette (106.01-51).

Fravalg af staldteknologi – under hensyntagen til proportionalitetsprincippet:

Forsuring

- Der installeres ikke forsurationsanlæg, da der er et større energiforbrug forbundet med driften af et forsurationsanlæg. Der er en omkostning forbundet med investering i et forsurationsanlæg i størrelsesordenen godt 1 mio. kr. Derudover er der en driftsomkostning svarende til ca. 7 kr. pr. m³ gylle produceret. Det vurderes ikke nødvendigt i denne omgang, men er en åbenbar mulighed ved eventuelle senere udvidelser. Der ligger ikke sårbar natur i umiddelbar nærhed, hvor kommunen har vurderet at der kræves yderligere beskyttelse udover 15% ammoniakreduktion. Dette kan opfyldes på anden vis og forsurationsanlægget er derfor fravalgt.

Luftrensning

- I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af luftrensere på ventilationsafkastene.
- Omkostningen ved etablering af luftrensere beløber sig til 10 – 20 kr. pr. produceret svin. Det er en meget stor omkostning at pålægge en produktion, hvor der ifølge kommunen vurdering ikke ligger natur i umiddelbar nærhed, hvor kommunen har vurderet at der kræves yderligere beskyttelse udover 15% ammoniakreduktion. Dette kan opfyldes på anden vis og forsurationsanlægget er derfor fravalgt.